

ZAKON O ŠUMAMA

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(1) Ovim zakonom uređuje se politika i planiranje, upravljanje i gazdovanje šumama i šumskim zemljišem, zaštita šuma, finansiranje i vrijednost šuma, katastar šuma i šumskog zemljišta i informacijski sistem u šumarstvu, imovinsko-pravni odnosi, kao i druga pitanja od značaja za šumu i šumsko zemljište radi unapređivanja i održivog korišćenja šuma i šumskog zemljišta i razvoja šumarstva.

(2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se na sve šume i šumsko zemljište, bez obzira na oblik svojine.

Član 2.

(1) Šume i šumsko zemljište su prirodna dobra od opšteg interesa i uživaju posebnu brigu i zaštitu Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika).

(2) Pravo korišćenja šuma i šumskog zemljišta može se ograničiti kada je to u opštem interesu.

Član 3.

(1) Šume i šumsko zemljište na teritoriji Republike su u svojini Republike i drugih pravnih i fizičkih lica.

(2) Ukupna površina šuma u svojini Republike ne može se smanjivati, osim u posebnim slučajevima iz člana 42. ovog zakona.

(3) Šume i šumsko zemljište u svojini Republike ne mogu se otuđivati, osim u slučaju komasacije i u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Član 4.

(1) Šumama i šumskim zemljištem u svojini Republike upravlja i gazduje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(2) Šumama i šumskim zemljištem gazduje se u skladu sa kriterijumima i principima održivog gazdovanja.

(3) Kriterijumi za održivo gazdovanje šumom su:

a) održavanje i poboljšanje šumskih ekosistema i njihov doprinos globalnom ciklusu ugljenika,

b) održavanje zdravlja i vitalnosti šumskog ekosistema,

v) održavanje i podsticanje proizvodnih funkcija šume,

g) održavanje, čuvanje i poboljšanje biološke raznovrsnosti u šumskom ekosistemu,

d) održavanje i poboljšanje zaštitnih funkcija u upravljanju šumom (posebno zemljišta i voda) i

đ) održavanje drugih socijalno-ekonomskih funkcija i uslova.

(4) Vlasnici šuma i šumskog zemljišta u ostvarivanju svojih prava dužni su da gazduju šumom po sljedećim principima, odnosno da:

- a) ne degradiraju šume i šumsko zemljište,
- b) stalno unapređuju stanje šuma,
- v) obezbjeđuju sprovođenje zaštite šuma,
- g) štite šumska zemljišta od dalje degradacije i erozije pošumljavanjem starih sječina, požarišta i neobraslih šumskih zemljišta,
- d) štite, održavaju i ako je moguće unapređuju biološku raznovrsnost šuma, podržavaju autohtonost i korišćenje vrsta drveća lokalnih provenijencija pri obnavljanju šuma, ostavljaju mrtvo drvo u količinama neophodnim za očuvanje biodiverziteta ostalih vrsta flore i faune, a koja ne ugrožava zdravlje i stabilnost šuma i okolnih ekosistema, štite rijetke i zaštićene vrste flore i faune u šumama,
- đ) infrastrukturu u šumama projektuju i grade na način koji je najmanje štetan za šumsko stanište vodeći brigu o posebnim geološkim, vegetacionim, hidrološkim i drugim vrijednostima, a posebno o vrijednim dijelovima ekosistema utvrđenim posebnim propisima i
- e) ne čine štetu drugim vlasnicima šuma, i šumskog i drugog zemljišta.

Član 5.

(1) Djelatnosti od opšteg interesa su proučavanje kroz istraživanje, uzgoj, zaštita, planiranje, gazdovanje, održavanje i unapređivanje šuma.

(2) Opšti interes iz stava 1. ovog člana ostvaruje se:

- a) očuvanjem i unapređivanjem postojećih šuma i povećanjem površina pod šumama,
- b) zaštitom šuma i šumskih zemljišta,
- v) očuvanjem i unapređivanjem opštekorisnih funkcija šuma,
- g) povećanjem doprinosa sektora šumarstva ukupnom društveno-ekonomskom razvoju Republike, optimalnom proizvodnjom drveta i nedrvenih proizvoda i drugih vrijednosti šuma,
- d) izradom strateških dokumenata i planova za područje Republike,
- đ) očuvanjem vlasništva nad postojećim šumama u svojini Republike,
- e) unapređivanjem i održavanjem površina šuma u privatnoj svojini,
- ž) osnivanjem javnog preduzeća u skladu sa zakonom koji uređuju oblast javnih preduzeća,
- z) izgradnjom i održavanjem šumskih puteva,
- i) proučavanjem šumskih ekosistema, njihovih komponenti i odnosa prema faktorima nastanka i razvoja,
- j) nadzorom nad primjenom propisa u oblasti šumarstva,
- k) obezbjeđenjem sredstava za zaštitu i unapređivanje šuma,
- l) očuvanjem i razvojem genofonda šuma,
- lj) pružanjem usluga šumarske struke u odnosu na polifunkcionalni koncept korišćenja ukupnih potencijala šuma,
- m) stalnim praćenjem stanja šuma i
- n) izvršavanjem i drugih poslova u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa donesenih na osnovu njega.

(3) Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) kontroliše ostvarivanje opšteg interesa u šumama u svojini Republike kroz djelatnost Ministarstva, Agencije za šume koja se osniva u sastavu Ministarstva i realizaciju zaključenog Ugovora sa Javnim preduzećem šumarstva.

Član 6.

(1) Funkcije šuma su:

a) privredna (ekonomska) funkcija koja podrazumijeva proizvodnju drveta i drugih šumskih proizvoda, uključujući i lovnu divljač radi ostvarivanja prihoda i

b) opštekorisne funkcije šuma u koje spadaju:

1) ekološke funkcije šuma, koje podrazumijevaju očuvanje biodiverziteta i zaštitu zemljišta, voda i klime, uključujući i pozitivnu ulogu u vezivanju ugljenika iz atmosfere, odnosno proizvodnji kiseonika i

2) socijalne funkcije šuma koje podrazumijevaju rekreaciju, turizam, estetsku ulogu šuma, povoljan uticaj na zdravlje ljudi, obrazovanje, istraživanje, odbranu zemlje i zaštitu građevina i infrastrukture.

(2) Prema utvrđenim funkcijama i mjerama gazdovanja, šume mogu biti:

a) privredne šume, koje pored očuvanja opštekorisnih funkcija šuma prvenstveno služe obezbjeđivanju šumskih proizvoda i usluga,

b) zaštitne šume, koje prvenstveno služe zaštiti zemljišta i voda, naselja, infrastrukturnih i drugih objekata i ostale imovine i

v) šume posebnih namjena kojima se obezbjeđuje:

1) zaštita biološke raznovrsnosti i ostalih prirodnih vrijednosti šuma,

2) zaštita genofonda, proizvodnja šumskog sjemena i sadnog materijala,

3) obrazovna, naučnoistraživačka, kulturno-istorijska i estetska funkcija i

4) zdravstveno-rekreativna i turistička funkcija.

(3) Bliži propis o načinu proglašavanja, obilježavanja, finansiranja, načinu gazdovanja zaštitnih šuma i šuma posebne namjene donosi ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (u daljem tekstu: ministar).

Član 7.

(1) Šuma je složena zajednica ili biogeocenoza (ekosistem) šumskog drveća i šumskog zemljišta koje utiče jedno na drugo, kao i na sredinu u kojoj se nalaze.

(2) Šume u smislu ovog zakona su površine obrasle šumskim vrstama drveća, na površini većoj od 0,16 ha, minimalne širine 20 metara, sa stepenom prekrivenosti zemljišta krošnjama stabala minimalno 20 % i većim, bez obzira da li je riječ o podmlatku ili odraslim stablima bilo iz sjemena ili izbojaka iz panjeva ili žila.

(3) U šume se uključuju površine i sa manjim stepenom prekrivenosti na privremeno obešumljenim površinama, kao rezultat prirodnih katastrofa ili djelovanja čovjeka (gole sječe), na kojima se ubrzo očekuje rast stabala i stepen prekrivenosti zemljišta krošnjama stabala minimalno 20 % i većim, a sve takve površine se uključuju bez obzira na namjenu korišćenja.

(4) U površine šuma uključuju se i površine šumskih puteva (sa jednom kolovoznom trakom i užih od pet metara širine) ako se oni nalaze unutar šumskog kompleksa, vodotoci užeg korita od sedam metara, zatim površine protivpožarnih i

vjetрозаštitnih prosjeka, te vjetrobranih pojaseva širih od 20 metara i minimalne površine 0,16 hektara.

(5) Šumom, u smislu ovog zakona, ne smatraju se parkovi, drvoredi, voćnjaci, međna stabla, grobljanska stabla i sl.

(6) U slučaju spora da li se neko zemljište obraslo šumskim drvećem smatra šumom, odnosno da li se neko zemljište smatra šumskim zemljištem, odlučuje Ministarstvo.

Član 8.

Pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

a) agencija za šume je republička upravna organizacija koja se osniva posebnim zakonom i koja sprovodi odredbe ovog zakona i posebnih zakona,

b) biodiverzitet (biološka raznovrsnost) znači promjenljivost među živim organizmima iz svih izvora uključujući, između ostalog, kopnene, morske i druge vodene ekosisteme, i ekološke komplekse čiji su oni dio (ovo uključuje raznolikost unutar vrsta, između vrsta i ekosistema),

v) vještačko obnavljanje šuma je osnivanje nove mlade šume na mjestu uklonjene,

g) vještačko podizanje šuma (pošumljavanje) je osnivanje novih šuma na površinama na kojima nema šume ili ih u skorašnje vrijeme nije bilo,

d) gajenje šuma sačinjavaju mjere prirodnog obnavljanja (sječe koje se u nekoj šumi izvode kada ona dostigne doba fiziološke zrelosti plodonošenja) i mjere njege šuma (intervencije koje se izvode u nekoj sastojini od trenutka njenog nastanka pa sve do trenutka sječe obnavljanja, odnosno doba njene fiziološke zrelosti),

đ) gazdovanje šumama podrazumijeva gajenje šuma, zaštitu šuma, korišćenje šuma i šumskog zemljišta, kao i druge aktivnosti za održavanje i unapređivanje funkcija šuma,

e) doznaka je određivanje, obilježavanje i evidentiranje stabala ili površina za sječu u redovnoj sječi ili u slučajevima kada je neophodna sječa uzrokovana elementarnim nepogodama,

ž) ekosistem znači dinamički kompleks zajednica biljaka, životinja i mikroorganizama i njihove nežive okoline, koji utiču jedni na druge kao funkcionalna sredina,

z) zaštita šuma je sistem mjera i aktivnosti koje se sprovode radi opstanka šuma, očuvanja i unapređivanja njihovog zdravstvenog stanja i vitalnosti,

i) zaštićeno prirodno dobro je očuvani dio prirode posebnih prirodnih vrijednosti i odlika, ugrožene i rijetke vrste biljaka i životinja, kao i ugroženi tipovi staništa, koja se nalaze na lokalnim, nacionalnim i međunarodnim listama (Crvene liste, liste Citesa, liste Direktive o staništima EU i drugo) zbog kojih ima trajni ekološki, naučni, kulturni, obrazovni, zdravstveno rekreativni, turistički i drugi značaj i kao dobro od opšteg interesa uživa posebnu zaštitu,

j) inventura šuma na velikim površinama je višenamjensko i sveobuhvatno prikupljanje podataka o šumama i šumskim zemljištima,

k) izvođači radova u šumarstvu su preduzeća i druga pravna lica koja su kod nadležnog suda registrovana za izvođenje radova u šumarstvu, te u postupku licenciranja potvrđena kao kvalifikovana, tehnički opremljena i poslovno sposobna za njihovo izvođenje,

l) korišćenje šuma podrazumijeva sječu drveća, izradu i prevoz šumskih sortimenata, upotrebu (sakupljanje) ostalih šumskih proizvoda, kao i promet drveta i ostalih šumskih proizvoda,

lj) krš je jedinstven oblik reljefa karbonatnih (krečnjačkih, dolomitnih) stijena sa posebnim hidrogeološkim i geomorfološkim karakteristikama, koji karakteriše karstna hidrologija i karstni fenomeni (škrape, ponikve, uvale, karstno polje, pećine, jame i drugo),

m) licenciranje izvođača radova u šumarstvu je izdavanje odgovarajuće licence u posebnom postupku koji vodi Ministarstvo, kojom se potvrđuje da podnosilac zahtjeva ispunjava propisane uslove i kriterijume koji ga čine stručno kvalifikovanim, tehnički opremljenim i poslovno sposobnim za izvođenje radova u šumarstvu,

n) njega šuma podrazumijeva sve uzgojne zahvate (intervencije) koji se izvode u sastojinama od njihovog nastanka do početka obnavljanja.

nj) održivo gazdovanje šumama podrazumijeva upravljanje i korišćenje šuma i šumskog zemljišta na takav način i u takvom stepenu da se očuva biodiverzitet i produktivnost, obnavljanje, vitalnost i potencijal šuma da se održi na nivou kojim bi se zadovoljile odgovarajuće ekološke, ekonomske i socijalne potrebe i današnjih i budućih generacija, na lokalnom, ali i na nacionalnom nivou, a da se pri tome ne ugroze i ne oštete neki drugi ekosistemi,

o) ostali šumski proizvodi obuhvataju proizvode:

1) biljnog porijekla: šumsko ljekovito, jestivo, začinsko i industrijsko bilje, plodovi i sjeme, listinac, treset, smola, trska, liko, šišarke, šumsko ukrasno šiblje, gljive, sokovi iz stabala, različiti organi biljaka (korijen, kora, lišće, plodovi, patološke izrasline na plodovima i lišću, mahovina i dr.) koji se koriste u kožarskoj industriji (tanin), šumska paša, trava (sijeno) sa livada i čistina,

2) životinjskog porijekla: pčele i njihovi proizvodi, puževi, pijavice, gliste, proizvodi lova, zmijske (otrov, koža, meso) i proizvode nežive prirode prvenstveno iz zemlje: crnica i humus,

p) praćenje šuma – monitoring je sistem stalnog praćenja i analize ukupnog stanja šumskih ekosistema, a posebno njihove vitalnosti, zdravstvenog stanja i biološke raznovrsnosti radi preduzimanja preventivnih mjera i zaštite,

r) procjena uticaja na životnu sredinu je preventivna mjera zaštite životne sredine zasnovana na izradi studija i sprovođenju konsultacija uz učešće javnosti i analizi alternativnih mjera, da bi se prikupili podaci i predvidjeli štetni uticaji određenih projekata na život i zdravlje ljudi, floru i faunu, zemljište, vodu, vazduh, klimu i pejzaž, materijalna i kulturna dobra i uzajamno djelovanje ovih činilaca, kao i utvrdile i predložile mjere kojima se štetni uticaji mogu spriječiti, smanjiti ili otkloniti, imajući u vidu izvodljivost ovih projekata,

s) protivpravne aktivnosti u šumarstvu su:

1) sječa ili aktivnosti izvan posjeda sa pravom vlasništva ili korišćenja,

2) sječa u prekomjernim kvotama (količinama), u zaštićenim područjima, bez adekvatne dozvole,

3) sječa bez saglasnosti sa planovima gazdovanja i u osjetljivim (ugroženim) područjima kao što su strme padine, obale rijeka i vodozahvati,

4) sječa zaštićenih vrsta (definisane po Citesu ili drugim međunarodno prihvaćenim obavezama),

5) sječa bez odgovarajućih dozvola, vršenje prstenovanja uz izazivanje sušenja,

6) sječa po ugovorima sa lokalnim preduzetnicima o kupovini trupaca iz zaštićenih područja ili sa realizovanim etatom drveća iznad dozvoljenih količina,

7) korišćenje nelegalnog transporta i nelegalna trgovina drvetom i ostalim šumskim proizvodima i

8) sječa koja je urađena bez traženih dozvola i nije usaglašena sa zakonima o životnoj sredini, o radu ili sa socijalnom politikom,

t) pustošenje šume je svaka radnja izvršena protivno propisima kojom se slabi plodnost (prinosna snaga) šumskog zemljišta i time dovodi u opasnost ili onemogućava trajnost šumske proizvodnje ili gajenje šuma na tom zemljištu ili ugrožava opstanak šuma i njihove opštekorisne funkcije (sječa većeg obima koja se približava krčenju šuma, prebirna sječa prejakog intenziteta, podbjeljivanje stabala, svaka radnja koja može prouzrokovati zakorovljavanje, spiranje i odnošenje zemljišta vodom, vjetrom i drugo),

ć) provenijencija je geografski lokalitet ili stanište na kome rastu roditeljska stabla, odnosno sastojina iz koje potiče sjeme, odnosno u kojoj je ono neposredno sabrano,

u) sastojina je jedinstveni dio šume koji se po jednoj ili više osobina (tipu šume, bonitetu, sastavu, starosti, obrastu, stepenu očuvanosti, kvalitetu, uzgojnom i strukturnom obliku) razlikuje od ostalih dijelova šume pa time zahtijeva poseban uzgojni, odnosno gazdinski postupak,

f) stručno-tehnički poslovi su poslovi izrade planova za gazdovanje šumama, doznaka, izdavanje dokumenata neophodnih za zakonit promet drveta, vođenje i kontrola radova gazdovanja i stručni poslovi na zaštiti šuma,

h) upravljanje šumama je strateško i regionalno planiranje, priprema zakona i drugih propisa u skladu sa njim, definisanje šumarske politike i strategije upravljanja bazama podataka i evidencijama, integracija u evropske tokove šumarstva, proučavanje šuma i drugih ekosistema unutar šumskog zemljišta, njihove vitalnosti, zdravstvenog stanja i biološke raznovrsnosti, vođenje registra šuma i šumskog zemljišta, planiranje i obezbjeđivanje finansiranja iz budžeta Republike i ostalih izvora, međusektorska saradnja, predstavljanje sektora šumarstva u međunarodnim organizacijama, procesima i dogovorima, informisanje i odnosi sa javnošću, vršenje upravnog nadzora, drugih stručnih i savjetodavnih poslova, kao i obavljanje poslova podrške vlasnicima šuma, poslova praćenja i nadzora, kao i raspolaganja šumama i šumskim zemljištem u svojini Republike,

c) šumskoprivredno područje je funkcionalna cjelina, koja se formira radi održivog gazdovanja, planiranja i usmjeravanja razvoja šuma i šumskog zemljišta,

č) šumske kulture predstavljaju mlade, vještački podignute šume,

dž) šumske plantaže su podignuti zasadi oplemenjenim biljkama (klonovima, kultivarima ili sortama) uz intenzivan način gajenja (korišćenje mehanizacije, đubrenja i dr.) da bi se za što kraće vrijeme postigli što veći prinosi u proizvodnji drveta i

š) šumska infrastruktura su: objekti, šumski putevi (putevi prvenstveno namijenjeni za potrebe gazdovanja i korišćenja šuma, uključujući drugu putnu infrastrukturu duž njihovih tokova), transportne vlake i druga infrastruktura koja je prvenstveno namijenjena gazdovanju šumama.

II POLITIKA I PLANIRANJE

Član 9.

(1) Narodna skupština Republike Srpske donosi Strategiju razvoja šumarstva koja predstavlja osnovu za izradu Šumarskog programa Republike.

(2) Strategija razvoja šumarstva predstavlja dokument kojim se podstiče razvoj sektora šumarstva kao dio privrednog i ruralnog razvoja radi stvaranja i održavanja zapošljavanja, zaštite prirodne okoline i šumskog nasljeđa i obnove oštećenih šuma, poboljšanja ekoloških, ekonomskih i socijalnih funkcija šuma, podsticanja ekoloških vrijednosti drveta i ostalih šumskih proizvoda, obezbjeđivanja kompetitivnosti drvne industrije i drugo.

Član 10.

(1) Šumarski program Republike je osnovni dokument kojim se predviđa učesnički, sveobuhvatan, međusektorski i trajan proces planiranja, sprovođenja, praćenja i vrednovanja šumarske politike sa ciljem postizanja održivog gazdovanja šumama svih oblika svojine, zajedno sa Akcionim planom za njegovo sprovođenje.

(2) Šumarski program Republike usvaja Narodna skupština Republike Srpske i izrađuje se za period od 20 godina.

(3) Realizacija šumarskog programa Republike obezbjeđuje se planovima, programima, projektima i propisima koje donose Vlada i nadležna ministarstva.

(4) Izvještaj o realizaciji Šumarskog programa Republike sa prijedlogom mjera, Ministarstvo podnosi Vladi i Narodnoj skupštini Republike Srpske jednom godišnje.

Član 11.

(1) Ministarstvo osniva Savjet za šumarstvo radi davanja prijedloga o bitnim pitanjima iz oblasti šumarstva Republike.

(2) Savjet za šumarstvo Republike čini devet članova.

(3) Savjet za šumarstvo Republike čine predstavnici Ministarstva, drugih državnih organa, institucija i organizacija koje su u vezi sa oblašću šumarstva, lokalnih zajednica, nevladinih organizacija, vlasnika šuma i drugih.

(4) Savjet iz stava 1. ovog člana donosi poslovnik o svom radu.

Član 12.

(1) Radi utvrđivanja stanja, praćenja promjena i izvještavanja o stanju šuma na nivou Republike, sprovodi se inventura šuma na velikim površinama svakih 20 godina.

(2) Inventura šuma na velikim površinama obuhvata sve šume i šumska zemljišta, proizvodnog ali i neproizvodnog karaktera u šumarskom smislu, te ostale površine unutar kompleksa šuma i šumskog zemljišta, koje služe ili mogu da služe u svrhu šumarske proizvodnje ili ostvarivanja drugih koristi od šuma ili njihove zaštite.

(3) Cilj inventure šuma na velikim površinama je pribavljanje potrebnih informacija o šumskim resursima sa odgovarajućom preciznošću.

(4) Bliži propis o sprovođenju inventure šuma na velikim površinama donosi ministar.

Član 13.

(1) Radi racionalnog upravljanja i gazdovanja šumama, šumskim zemljištem i drugim potencijalima šuma, u Republici se formiraju šumskoprivredna područja i područja krša.

(2) Šumskoprivredna područja formiraju se prema prirodnim, stanišnim, ekološkim, biološkim, geografskim, ekonomskim i drugim uslovima, kojima se obezbjeđuje opštekorisna funkcija šuma, jedinstvenost i cjelina područja, progresivna i dinamička trajnost prinosa i prihoda šuma i šumske proizvodnje, reprodukcije šuma i optimalna otvorenost šuma.

(3) Šume i šumska zemljišta na području krša u Republici obuhvataju opštine na području Hercegovine i ulaze u sastav jednog područja krša.

(4) U Republici, pored šumskoprivrednih područja i područja krša mogu se formirati nacionalni parkovi i industrijske plantaže, kao i druge šumske plantaže.

(5) Formiranje, status, način upravljanja i korišćenja nacionalnih parkova uređuje se posebnim zakonom.

(6) Industrijske plantaže i druge šumske plantaže osnivaju se kao poseban svojinski, planski, upravljački i namjenski oblik za intenzivnu proizvodnju drvne sirovine i druge biomase, na degradiranim šumskim i poljoprivrednim zemljištima, a na osnovu zahtjeva vlasnika uloženog kapitala, odobrenog od nadležnog organa Republike.

Član 14.

(1) Formiranje šumskoprivrednih područja i područja krša i promjena njihovih granica vrši se na osnovu ekonomsko-tehničke dokumentacije koja naročito sadrži:

a) opis granica i preglednu kartu razmjere 1:50.000 sa ucrtanim vanjskim granicama šumskoprivrednog područja, granicama unutrašnje podjele šuma, privrednim jedinicama i odjelima, šumskim komunikacijama i drugim objektima od važnosti za gazdovanje šumama i šumskim zemljištem,

b) stanje drvnih masa po vrsti drveta i debljinskoj strukturi, po privrednim jedinicama i kategorijama šuma,

v) prosječni godišnji prirast po vrsti drveća, privrednim jedinicama i kategorijama šuma,

g) prosječni godišnji etat po vrsti drveća, privrednim jedinicama i kategorijama šuma i

d) podatke o prihodima i rashodima gazdovanja šumama.

(2) Prilikom promjene granica šumskoprivrednih područja, ekonomsko-tehnička dokumentacija treba da sadrži pored podataka iz stava 1. ovog člana i podatke o površinama, drvnim masama, jednogodišnjem zapreminskom prirastu i jednogodišnjem etatu u šumskoprivrednom području nakon izvršenih promjena.

(3) Na prijedlog Ministarstva a na osnovu ekonomsko-tehničke dokumentacije Vlada donosi odluku o formiranju šumskoprivrednih područja i područja krša i vrši promjene njihovih granica.

Član 15.

(1) Prostorom krša gazduje se na osnovu dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, koji se donosi na period od deset godina.

(2) Gazdovanje šumama i šumskim zemljištem na području krša zasniva se pretežno na korišćenju opštekorisnih funkcija šuma.

Član 16.

(1) Za potrebe upravljanja i gazdovanja šumama izrađuju se sljedeći planski dokumenti:

- a) šumskoprivredna osnova,
- b) dugoročni program gazdovanja područjem krša,
- v) investicioni program gazdovanja industrijskim i drugim šumskim plantažama (u daljem tekstu: investicioni program gazdovanja šumskim plantažama),
- g) izvođački projekat gazdovanja šumama (u daljem tekstu: izvođački projekat) i
- d) program korišćenja ostalih šumskih proizvoda.

(2) Planski dokumenti iz stava 1. t. a), b) i v) ovog člana trajno se čuvaju.

Član 17.

(1) Šumama se gazduje na osnovu šumskoprivredne osnove (u daljem tekstu: Osnova) i izvođačkih projekata.

(2) Osnova je plan za dugoročno gazdovanje šumama u kome mora biti utvrđena ekološka, privredna i sociološka podloga za biološko poboljšanje šumskih resursa i ostvarivanje opšteg interesa u skladu sa Strategijom razvoja šumarstva i Šumarskim programom Republike.

(3) Osnova se donosi za period od deset godina.

(4) Nova Osnova donosi se prije isteka roka za koji je donesena postojeća Osnova.

(5) Propise o elementima i sadržini Osnova donosi ministar.

Član 18.

(1) Osnove se donose za šume u svojini Republike i za šume u privatnoj svojini.

(2) Za šume jednog šumskoprivrednog područja u svojini Republike donosi se jedna Osnova.

(3) Za šume nacionalnih parkova donosi se posebna Osnova.

(4) Za šume u privatnoj svojini za područje jedne opštine donosi se jedna Osnova.

(5) Osnovom se određuju osnovne smjernice i ciljevi gazdovanja šumama, mjere za unapređivanje šuma, očuvanje i jačanje opštekorisnih funkcija šuma i zaštita šuma, a Osnova sadrži i analizu dotadašnjeg gazdovanja šumama, prikaz stanja šuma, ciljeve gazdovanja šumama, vrstu i obim radova.

Član 19.

(1) Za industrijske i druge šumske plantaže izrađuje se investicioni program gazdovanja šumskim plantažama.

(2) Investicioni program gazdovanja šumskim plantažama sadrži elemente Osnove i radi se za period od pet godina.

Član 20.

Osnove, lovne osnove, dugoročni program gazdovanja područjem krša, prostorni planovi i vodoprivredni planovi međusobno se usklađuju.

Član 21.

(1) Odredbe Osnova, dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, investicionih programa gazdovanja šumskim plantažama i izvođačkih projekata su obavezujuće.

(2) Šumskouzgojni radovi i radovi na njezi i zaštiti šuma, sječi i radovi na postizanju odgovarajućeg stepena otvorenosti šuma, predviđeni Osnovom, investicionim programom gazdovanja šumskim plantažama i izvođačkim projektom moraju se izvršavati za svaku godinu po obimu i kvalitetu.

(3) Ukupan obim sječa u visokim šumama predviđen Osnovom ne može se prekoračiti.

(4) Planirani obim sječa za visoke šume u okviru gazdinske klase i privredne jedinice ne može se prekoračiti.

Član 22.

(1) Agencija za šume dužna je da najmanje 60 dana prije isteka važenja Osnove za šume u svojini Republike, a opština za šume u privatnoj svojini, dostavi izrađenu Osnovu Ministarstvu.

(2) Ministarstvo je dužno da u roku od 30 dana od prijema Osnove za šume u svojini Republike dostavi Osnovu na mišljenje opštini za čiju teritoriju se radi Osnova.

(3) Opština je dužna da u roku od 30 dana od dana prijema Osnove dostavi Ministarstvu mišljenje na Osnovu.

(4) Ministarstvo je dužno da donese rješenje o davanju saglasnosti na Osnovu u roku od 60 dana, računajući od dana prijema Osnove, ukoliko je dobijeno pozitivno mišljenje komisije za recenziju osnove.

Član 23.

(1) Izradu Osnova, dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, elaborata za proglašenje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom i projekata za šumske komunikacije, mogu vršiti preduzeća registrovana za tu djelatnost, koja u stalnom radnom odnosu imaju odgovarajući broj diplomiranih inženjera šumarstva sa položenim stručnim ispitom i koja posjeduju licencu za rad izdatu od Ministarstva.

(2) Izvođački projekat izrađuje Javno preduzeće šumarstva.

(3) Izrada Osnova vrši se po metodici koju donosi ministar.

(4) Recenziju Osnove vrši komisija koju imenuje ministar.

(5) Saglasnost na Osnove za šume u svojini Republike i šume u privatnoj svojini daje Ministarstvo.

(6) Bliže uslove koje treba da ispunjavaju preduzeća za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana propisuje ministar.

(7) Za obavljanje poslova iz st. 1. i 2. ovog člana diplomirani inženjeri šumarstva polažu stručni ispit prema pravilniku koji donosi ministar.

Član 24.

(1) Realizacija Osnove za šume u svojini Republike vrši se na osnovu izvođačkih projekata.

(2) Izvođački projekat sadrži: sve radove po obimu i mjestu, podatke o vremenu početka i završetka radova, bruto doznačenim drvnim masama, sortimentnom napadu, tehnološkom postupku, ekonomsku analizu, kartu odjela sa ucrtanim odsjecima, važnijim objektima, postojećim i projektovanim saobraćajnicama.

(3) Izvođački projekat izrađuje se za period od godinu dana.

(4) Odredbe izvođačkih projekata su obavezujuće i moraju se realizovati najkasnije u periodu od dvije godine.

(5) Izvođačke projekte mogu izrađivati diplomirani inženjeri šumarstva sa najmanje dvije godine radnog iskustva.

Član 25.

(1) Za šume u privatnoj svojini izrađuju se izvođački projekti samo za šumskouzgojne radove.

(2) Projekti iz stava 1. ovog člana sadrže sve radove po obimu, mjestu i vremenu, kao i bruto doznačenoj drvnjoj masi, a izrađuje ih Javno preduzeće šumarstva.

(3) Za izradu izvođačkih projekata za šume u privatnoj svojini primjenjuju se odredbe člana 24. stav 5. ovog zakona.

Član 26.

(1) Ako se tokom sprovođenja Osnove ustanove bitni nedostaci, ili se izmijene okolnosti na kojima su zasnovane, vrši se njihova izmjena i dopuna u roku od šest mjeseci od dana utvrđivanja bitnih nedostataka, odnosno izmijenjenih okolnosti.

(2) Opština i Javno preduzeće šumarstva mogu pokrenuti inicijativu za izmjene i dopune Osnove, prema postupku predviđenom za njeno donošenje.

Član 27.

Na investicioni program gazdovanja šumskim plantažama koje izrađuje investitor saglasnost daje Ministarstvo.

Član 28.

(1) Javno preduzeće šumarstva donosi godišnji plan gazdovanja šumama do 1. decembra tekuće godine za narednu godinu.

(2) Godišnji plan gazdovanja šumama u svojini Republike mora biti u skladu sa Osnovama.

(3) Sastavni dio godišnjeg plana su izvođački projekti.

(4) Sadržaj godišnjeg plana može se izmijeniti samo zbog elementarnih nepogoda i drugih nepredviđenih okolnosti i to po istoj proceduri po kojoj je prvobitno donesen.

(5) Godišnji plan sadrži: plan zaštite šuma, gajenja, sjemensko-rasadničke proizvodnje, korišćenja šuma, izgradnje i korišćenja infrastrukture i korišćenja ostalih šumskih proizvoda, kao i planirani obim sredstava za izvršenje ovog plana.

Član 29.

(1) Program korišćenja ostalih šumskih proizvoda izrađuje Agencija za šume.

(2) Programom korišćenja ostalih šumskih proizvoda utvrđuju se lokacije, ukupne rezerve, vrsta, količina, vrijeme i način korišćenja, kao i tržišna vrijednost proizvoda, odnosno obim i vrsta radova na revitalizaciji lokacije.

(3) Uslove korišćenja ostalih šumskih proizvoda u šumama u svojini Republike propisuje ministar.

Član 30.

(1) Izvršeni poslovi na šumskouzgojnim radovima, zaštiti, gajenju i korišćenju (sječi) šuma moraju se evidentirati u propisanim evidencijama najkasnije do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu.

(2) Evidencije o izvršenim poslovima iz stava 1. ovog člana propisuje ministar.

III UPRAVLJANJE I GAZDOVANJE ŠUMAMA

1. Upravljanje i gazdovanje šumama u svojini Republike

Član 31.

(1) Upravljanje i gazdovanje šumama i šumskim zemljištem u svojini Republike je djelatnost od opšteg interesa.

(2) Za obavljanje određenih stručno-tehničkih i kontrolnih poslova od opšteg interesa koji se odnose na upravljanje i gazdovanje šumama i šumskim zemljištem u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donesenim na osnovu njega osniva se Agencija za šume.

(3) Agencija za šume je upravna organizacija u sastavu Ministarstva.

(4) Agencija za šume vrši stručno-tehničke poslove koji se odnose na: izradu Osnova, dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, programa korišćenja ostalih šumskih proizvoda, praćenje sprovođenja planskih dokumenata i vođenje njihovog registra, obezbjeđenje sprovođenja inventure šuma na velikim površinama, vođenje evidencija i katastra šuma i šumskog zemljišta, praćenje zdravstvenog stanja šuma, praćenje utroška sredstava posebnih namjena za šume, stručnu koordinaciju poslova koji su u vezi sa privatnim šumama i mjere podrške vlasnicima šuma u privatnoj svojini, vršenje opštih, regionalnih šumsko-razvojnih i lovnih planiranja, obezbjeđenje informacija o stanju na tržištu drvnih i ostalih šumskih proizvoda, saradnju u primijenjenim inostranim, implementacija standarda i transfera znanja u šumarstvu, promociju interesnih grupa u procesu planiranja i održivog gazdovanja šumskim resursima svih oblika svojine, kao i druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima Republike.

(5) Agencija za šume vrši kontrolu i praćenje izvršenih radova Javnog preduzeća šumarstva i pravi godišnju analizu aktivnosti, sa ocjenom rada i prijedlogom mjera u

pogledu daljeg korišćenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, uključujući i obavezu održavanja.

Član 32.

(1) Dio djelatnosti od opšteg interesa u oblasti šumarstva obavlja Javno preduzeće šumarstva „Šume Republike Srpske” a. d., čiji je osnivač Vlada.

(2) Javno preduzeće šumarstva „Šume Republike Srpske” a.d. je organizovano kao društvo kapitala – akcionarsko društvo u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima.

(3) Imovina Javnog preduzeća šumarstva je u svojini Republike.

(4) Šume i šumsko zemljište ne mogu biti predmet privatizacije, niti sa njima može raspolagati Javno preduzeće šumarstva.

Član 33.

(1) Dio poslova gazdovanja šumama i šumskim zemljištem (korišćenje šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, uključujući i obavezu održavanja), Javno preduzeće šumarstva „Šume Republike Srpske“ a.d., obavlja na osnovu posebnog ugovora koji zaključuje sa Ministarstvom uz prethodnu saglasnost Vlade.

(2) Javno preduzeće šumarstva „Šume Republike Srpske” a.d. (u daljem tekstu: korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike), dio poslova gazdovanja šumama i šumskim zemljištem u svojini Republike koje su u sastavu šumsko privrednih područja i područja krša obavlja preko organizacionih dijelova koje ono osniva i koji su u njegovom sastavu.

Član 34.

(1) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je da obavlja poslove korišćenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, uključujući i obavezu njihovog održavanja kao dio poslova gazdovanja šumama i šumskim zemljištem, i to:

- a) zaštitu šuma od negativnih uticaja biotičkih i abiotičkih faktora,
- b) čuvanje šuma,
- v) izradu i sprovođenje planskih dokumenata (izrada godišnjeg plana gazdovanja, izvođačkih projekata),
- g) proizvodnju šumskog reproduktivnog materijala,
- d) gajenje šuma,
- đ) korišćenje šuma i ostalih šumskih proizvoda,
- e) održavanje zaštićenih prirodnih dobara u okviru šumskoprivrednih područja u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega,
- ž) izgradnju i održavanje šumskih saobraćajnica i drugih objekata,
- z) unapređivanje opštekorisnih funkcija šuma,
- i) vođenje evidencija o šumama,
- j) obezbjeđenje sredstava za održavanje i zaštitu šuma,

k) izdvajanje, uređenje i unapređivanje stanja u postojećim sjemenskim objektima,

l) čuvanje i održavanje graničnih oznaka između šuma u svojini Republike i šuma u privatnoj svojini,

lj) zaštitu šuma od požara i

m) druge poslove određene ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega.

(2) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je da obavljanjem poslova korišćenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike uključujući i obavezu održavanja, očuva i uveća vrijednost šuma i da korišćenjem šuma, šumskog zemljišta i drugih potencijala šuma i sveukupnog prostora i sadržaja u okviru šuma, obezbijedi uslove za dalji razvoj i ostvarivanje opštekorisnih funkcija šuma i ostvari najbolji ekonomski efekat u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima, kao i da svoje planove i aktivnosti uskladi sa planovima i aktivnostima drugih korisnika prirodnih dobara koji obavljaju privrednu djelatnost u okviru istog područja.

(3) U skladu sa stavom 2. ovog člana, korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike takođe je dužan da poštujući principe iz stava 2. ovog člana:

a) osigura ekonomsku funkciju šuma obezbjeđenjem trajnosti prinosa od drveta i ostalih proizvoda i funkcija šuma,

b) povećava učešće šuma visokog uzgojnog oblika u ukupnom šumskom fondu,

v) povećava površine pod intenzivnim zasadima radi povećanja proizvodnje drveta,

g) prevodi degradirane šume u visoke šume ukoliko to ekološki uslovi dozvoljavaju,

d) obezbjeđuje prirodni način obnavljanja i vještačko podizanje šuma u skladu sa ekološkim uslovima i

đ) obavlja druge poslove koji doprinose razvoju i očuvanju šuma.

Član 35.

Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo integralnog korišćenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike radi sticanja dobiti, što prvenstveno obuhvata:

a) proizvodnju i promet šumskih drvnih sortimenata,

b) proizvodnju i promet šumskog reproduktivnog materijala,

v) sakupljanje, proizvodnju i promet ostalih šumskih proizvoda,

g) eksploataciju kamena, pijeska i šljunka za svoje potrebe, u skladu sa propisima koji uređuju ovu oblast,

d) upravljanje lovištima i

đ) druge djelatnosti koje su u vezi i proizlaze iz integralnog korišćenja šuma i šumskog zemljišta predviđene ovim zakonom i drugim propisima.

Član 36.

(1) Vlada na prijedlog Ministarstva može korisniku šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike privremeno ograničiti ili oduzeti poslove korišćenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike uključujući i obavezu održavanja na dijelu ili cijelom

površini ukoliko on ove poslove ne obavlja u skladu sa ovim zakonom i ugovorom, dok ne izvrši naložene mjere i ne uskladi svoje aktivnosti sa važećim zakonskim propisima.

(2) Privremeno ograničeni ili oduzeti poslovi korišćenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike uključujući i obavezu održavanja detaljnije će se regulisati Ugovorom između Ministarstva i korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Član 37.

(1) Poslove izvođenja radova u šumarstvu mogu obavljati preduzeća i druga pravna lica koja su registrovana za poslove iskorišćavanja šuma i uslužne djelatnosti u šumarstvu i koja posjeduju licencu izdatu od Ministarstva.

(2) Radi unapređivanja stanja izvođenja radova u šumama i sprovođenja mjera održivog gazdovanja šumama u svojini Republike, mogu se organizovati udruženja izvođača radova u šumama.

(3) Uslove za sticanje licence iz stava 1. ovog člana propisuje ministar.

Član 38.

(1) Industrijskim i drugim šumskim plantažama upravljaju i gazduju njihovi vlasnici u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Industrijske i druge šumske plantaže ne ulaze u sastav šumskoprivrednih područja.

2. Upravljanje i gazdovanje šumama u privatnoj svojini

Član 39.

(1) Šumama i šumskim zemljištem u privatnoj svojini upravljaju i gazduju njihovi vlasnici (u daljem tekstu: vlasnik šuma).

(2) Poslove zaštite, čuvanja i korišćenja šuma u privatnoj svojini obavljaju vlasnici.

(3) Izvršilac stručno-tehničke poslove u šumama u privatnoj svojini je Javno preduzeće šumarstva.

(4) Sa izvršiocem stručno-tehničkih poslova u šumama u privatnoj svojini Agencija za šume sklapa ugovor o obavljanju poslova iz stava 3. ovog člana.

Član 40.

(1) Da bi se unaprijedilo stanje šuma u privatnoj svojini i sprovele mjere održivog gazdovanja ovim šumama mogu se organizovati udruženja vlasnika šuma u privatnoj svojini.

(2) Udruženja vlasnika šuma u privatnoj svojini obavljaju poslove koji se odnose na:

a) informisanje svojih članova o programima, procedurama i mogućnostima podrške šumarstvu privatnog sektora i ruralnom razvoju,

b) savjetodavne poslove u šumama u privatnoj svojini,

v) zastupanje interesa članova udruženja i

g) ostale poslove koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i drugim propisima.

3. Čuvanje i zaštita šuma i šumskog zemljišta

Član 41.

Ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno, zabranjuje se:

- a) svaka sječa koja nije u skladu sa planskim dokumentima u šumarstvu,
- b) svaka sječa u zaštićenim prirodnim područjima koja nije u skladu sa planskim dokumentima zaštićenih prirodnih područja,
- v) sječa i uništavanje rijetkih i zaštićenih vrsta drveća, biotopa, staništa, habitata i ekosistema, kao i uništavanje vrsta žbunja i njihovih prirodnih staništa,
- g) podbjeljivanje stabala, osim za potrebe obnove i njege šuma,
- d) paša, brst koza i druge stoke, žirenje, gajenje lisničkih šuma, kresanje lisnika,
- đ) sječa sjemenskih stabala u sjemenskim sastojinama koja nije predviđena planovima gazdovanja šumama,
- e) samovlasno zauzimanje šuma, uništavanje ili oštećivanje šumskih zasada, oznaka i graničnih znakova,
- ž) odlaganje smeća, otpadaka i drugih štetnih opasnih materija, kao i zagađivanje šuma na slične načine i
- z) druge radnje kojima se slabi prirasno-prinosna (proizvodna) funkcija i druge opštekorisne funkcije šuma, te ugrožava optimalno funkcionisanje šumskih ekosistema.

Član 42.

(1) Krčenje šuma i trajna promjena namjene šumskog zemljišta može se vršiti:

- a) kada je to predviđeno planovima i programima gazdovanja šumama,
- b) ako je u skladu sa zakonom koji uređuje oblast prostornog planiranja, uz dostavljanje investiciono-tehničke dokumentacije, na osnovu koje je na određenom zemljištu neophodno krčenje šuma, odnosno promjena namjene zemljišta,
- v) na osnovu akta nadležnog organa o utvrđivanju opšteg interesa,
- g) pri izgradnji vodova (elektro, PTT i slično) i komunalne infrastrukture koja ne služi gazdovanju šumama,
- d) radi izgradnje objekata za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i odbrane zemlje i
- đ) u postupku komasacije poljoprivrednog zemljišta i šuma.

(2) Saglasnost za krčenje šume i trajnu promjenu namjene šumskog zemljišta u slučajevima iz stava 1. t. g) i d) daje Ministarstvo.

(3) Prijedlog za krčenje šume i trajnu promjenu namjene šumskog zemljišta iz stava 1. tačka v) ovog člana mogu podnijeti pravna lica korisnici eksproprijacije za djelatnosti za koje je propisima o eksproprijaciji dozvoljeno utvrđivanje opšteg interesa.

(4) Prijedlog iz stava 3. ovog člana može da se podnese samo na unaprijed utvrđene procjene uticaja posljedica predložene promjene namjene na životnu sredinu, urađene u skladu sa zakonom koji se odnosi na tu oblast.

(5) Pravno lice koje je steklo pravo svojine ili pravo korišćenja šume u skladu sa stavom 2. ovog člana, odnosno korisnik opšteg interesa dužan je da gazduje tom šumom u skladu sa ovim zakonom do okončanja krčenja, odnosno čiste sječe.

Član 43.

(1) U slučajevima iz člana 42. stav 1. t. b), v) i g) korisnik eksproprijacije nad šumom i šumskim zemljištem plaća naknadu za izuzimanje zemljišta iz šumske proizvodnje.

(2) Visinu naknade iz stava 1. ovog člana utvrđuje Ministarstvo, a obračunava se prema Zakonu o eksproprijaciji.

(3) Šumsko zemljište nad kojim je izvršeno krčenje šuma suprotno odredbama ovog zakona izvršilac krčenja šuma mora privesti prvobitnoj namjeni u roku koji odredi Ministarstvo, a koji ne može biti duži od jedne godine.

Član 44.

Radi dobijanja saglasnosti za promjenu namjene iz člana 42. stav 1. t. v), g) i d) ovog zakona, vlasnik, odnosno korisnik šume i šumskog zemljišta u svojini Republike, dužan je da podnese Ministarstvu obrazloženi prijedlog sa podacima o šumi i šumskom zemljištu i dokazima o vlasništvu.

Član 45.

(1) Zabranjena je sječa i uništavanje sljedećih vrsta drveća: Pančičeve omorike, tise, munike, bora krivulja, planinskog javora, balkanskog klenića, božikovine, sremze, žute košće, hrasta crnike, makedonskog hrasta, maljave breze, medvjede lijeske, bademolisne kruške, žute džanarke, južne mukinje, masline, zelenike, sive topole, bademolisne vrbe i lovor-vrbe, kao i drugih rijetkih i vrijednih vrsta drveća na njihovim prirodnim nalazištima, poimence određenih Osnovom, kao i rijetkih, vrijednih šumskih biotopa, staništa, habitata i ekosistema.

(2) Zabranjuje se iskorišćavanje i uništavanje vrsta žbunja i njihovih prirodnih staništa: ogrozda, crne ribizle, oštre veprine, meke veprine, brnistre i konopljike.

(3) Stabla šumskog drveća iz stava 1. ovog člana i žbunja iz stava 2. ovog člana mogu se koristiti uz odobrenje Ministarstva ako su suva ili toliko oštećena da im predstoji neposredno sušenje ili predstavljaju leglo zaraze od biljnih bolesti i štetočina, kao i pri sprovođenju mjera njege, obnove i zaštite genofonda ovih vrsta u zasadima i prirodnim šumama i u drugim slučajevima utvrđenim propisima.

Član 46.

(1) Vlada može da utvrdi prioritetne opštekorisne funkcije pojedinih šuma, kao šume visoke zaštitne vrijednosti, na prijedlog Ministarstva, a na osnovu podnesenog zahtjeva zainteresovanog pravnog lica, ako planovima i programima gazdovanja šumama nisu utvrđene prioritetne opštekorisne funkcije.

(2) Prije utvrđivanja prioritetnih funkcija šuma iz stava 1. ovog člana Vlada će pribaviti mišljenje Ministarstva i jedinica lokalne samouprave na čijoj teritoriji se nalaze.

(3) Izuzetno od stava 1. ovog člana, utvrđivanje prioritetnih opštekorisnih funkcija šuma, ako su te šume ili njeni dijelovi manji od 20 hektara, vrši Ministarstvo, po prethodno pribavljenom mišljenju vlasnika privatnih šuma ili korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, kao i pravnog lica koje obavlja stručne poslove u šumama u privatnoj svojini i lokalne zajednice.

Član 47.

(1) Šumama nad kojima je utvrđena prioriteta opštekorisna funkcija, kao šumama visoke zaštitne vrijednosti, gazduje se u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega.

(2) Aktom kojim su utvrđene prioriteta opštekorisne funkcije šuma određuju se i mjere koje moraju da se preduzmu u gazdovanju tom šumom.

(3) U osnovama u kojima su obuhvaćene šume za koje su utvrđene prioriteta opštekorisne funkcije šuma, odgovarajuće izmjene i dopune vrše se u skladu sa aktom iz stava 2. ovog člana na teret predlagača.

(4) Sredstva za sprovođenje mjera iz stava 2. ovog člana i naknadu u slučaju da se tim mjerama ograničava pravo korišćenja šuma obezbjeđuje pravno lice na čiji zahtjev su utvrđene prioriteta opštekorisne funkcije šuma.

(5) Ukoliko se ne obezbijede sredstva iz stava 4. ovog člana, korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, odnosno vlasnik šume nije dužan da sprovodi mjere utvrđene aktom iz stava 1. ovog člana.

Član 48.

(1) Zdravstveno stanje i stanje biodiverziteta šuma redovno se prati na cijeloj teritoriji Republike.

(2) Agencija za šume odgovorna je za praćenje zdravstvenog stanja šuma putem Izvještajno-prognozne službe u njenom sastavu i o tome obavještava Ministarstvo i javnost.

(3) Ministar propisuje način praćenja zdravstvenog stanja šuma.

Član 49.

Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je da pošumljava požarišta, površine na kojima nije uspjelo podmlađivanje i pošumljavanje, kao i površine na kojima je izvršeno pustošenje (bespravna čista sječa), krčenje šuma ili bespravna sječa rijetkih vrsta drveća, u roku koji ne može biti duži od dvije godine.

Član 50.

(1) Zaštita šuma i šumskog zemljišta obuhvata mjere i aktivnosti koje se sprovede radi zaštite od biotičkih, abiotičkih i drugih činilaca koji mogu da izazovu štetne posljedice po šumu i šumsko zemljište.

(2) Vlasnik šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužni su da prate uticaj biotičkih i abiotičkih činilaca na zdravstveno stanje šuma i blagovremeno preduzimaju mjere za zaštitu šuma i šumskog zemljišta u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 51.

(1) U poslovima zaštite šuma vlasnici šuma, korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i vlasnici šumskih plantaža za koje se izrađuje investicioni program gazdovanja šumskim plantažama, dužni su da:

- a) vrše pregled šuma na propisan način,
- b) sprovode suzbijanje biljnih bolesti i šetočina i

v) vode evidencije i baze podataka o kretanju biljnih bolesti i štetočina u skladu sa informacionim sistemom Ministarstva.

(2) Vlasnici šuma dužni su da mjere zaštite šuma sprovedu u saradnji sa izvršiocem stručno-tehničkih poslova.

(3) Ukoliko vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ne sprovedu aktivnosti iz st. 1. i 2. ovog člana, inspektor za šumarstvo i lovstvo će narediti njihovo izvođenje o trošku vlasnika šuma ili korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Član 52.

(1) Vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike obavezni su da obavještavaju Agenciju za šume o pojavi štetočina i nastaloj šteti u šumi i na šumskom zemljištu.

(2) Bliže uslove o rokovima i načinu obavještavanja o pojavi štetočina i nastaloj šteti propisuje ministar.

Član 53.

(1) Zabranjena je upotreba hemijskih sredstava u šumi.

(2) Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, a u slučajevima ugroženosti šuma bolestima, štetočinama i nepoželjnom vegetacijom, u zaštiti šuma mogu se upotrebljavati pesticidi registrovani za suzbijanje štetočina u šumi, a ne nalaze se na listi zabranjenih pesticida, odnosno ne urožavaju biološku ravnotežu.

Član 54.

(1) U vanrednim situacijama kada je neophodno, ministar propisuje preduzimanje odgovarajućih mjera zaštite šuma koje treba da sprovedu nadležne institucije, vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(2) U slučajevima značajnijih poremećaja biološke ravnoteže i ozbiljnije štete u šumskim ekosistemima, ministar donosi akt za sprovođenje odgovarajućih mjera sanacije.

Član 55.

(1) Vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike obavezni su da donesu Plan zaštite šuma od požara.

(2) Šumski požari smatraju se elementarnim nepogodama ako mogu ugroziti život ljudi ili prouzrokovati štetu, odnosno izazvati štetne posljedice većeg obima bez obzira na visinu stvarne štete.

(3) U skladu sa stavom 1. ovog člana za šume u privatnoj svojini, Plan zaštite šuma od požara donosi izvršilac stručno-tehničkih poslova.

(4) Sadržinu i postupak izrade Plana iz stava 1. ovog člana propisuje ministar.

Član 56.

(1) Zabranjeno je paljenje otvorene vatre u šumi i na zemljištu u neposrednoj blizini šume, na udaljenosti manjoj od 100 metara od ruba šume.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana vatra se može ložiti u šumi i na šumskom zemljištu, kao i na ostalom zemljištu, samo na za tu namjenu određenim, uređenim i obilježenim mjestima i uz puno poštovanje propisanih mjera predostrožnosti.

(3) Mjesta na kojima je dozvoljeno paljenje vatre moraju biti vidno obilježena i unesena u Plan zaštite šuma od požara.

Član 57.

(1) Fizička i pravna lica koja nanesu štetu šumi obavezna su da nadoknade nastalu štetu vlasniku šuma ili korisniku šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike prema šumsko-odštetnom cjenovniku koji se primjenjuje za sve šume bez obzira na oblik svojine.

(2) Šumsko-odštetni cjenovnik donosi ministar.

Član 58.

(1) U šumi i na šumskom zemljištu zabranjeno je odlaganje smeća, otrovnih supstanci i ostalog otpada.

(2) Vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike obavezni su da sprečavaju radnje iz stava 1. ovog člana, kao i da izvrše čišćenje smeća, uz pravo pune nadoknade troškova od pravnih ili fizičkih lica koja su izvršila njegovo odlaganje ili na osnovu odluke, odnosno rješenja nadležnog organa uprave uz nadoknadu troškova.

Član 59.

(1) Zabranjeno je izvođenje radova (odvodnjavanje i slično) koji mogu bitno ugroziti vodni režim u šumi i opstanak šume i šumskog zemljišta.

(2) U izuzetnim slučajevima, ako planovima gazdovanja šumama to pitanje nije uređeno, izvođenje radova odvodnjavanja može da se vrši uz prethodno pribavljenu saglasnost Ministarstva.

Član 60.

(1) Građani imaju slobodan pristup šumi u svojini Republike u svrhu uživanja, odmora i rekreacije uz sopstvenu odgovornost za svoju bezbjednost.

(2) Slobodan pristup građana može biti ograničen u određenim zaštićenim dijelovima šuma ili dijelovima u kojima se sprovede aktivnosti, koje su smetnja pristupu.

(3) Ako su prava fizičkog lica da boravi i slobodno se kreće po šumi ograničena, vlasnik šuma ili korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike obavezan je da vidljivim upozorenjima obilježi teritoriju sa ograničenim pristupom.

(4) Pravo boravka i slobodnog kretanja u šumi Ministarstvo, vlasnik šuma ili korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike može ograničiti ili zabraniti ukoliko bez dobijene dozvole posjetioci:

- a) postavljaju privremene objekate, šatore i osnivaju kampove,
- b) bespravno grade,
- v) love i hvataju životinje, i pecaju ribu,
- g) sakupljaju ostale šumske proizvode u količinama većim od dozvoljenih,

- d) postavljaju informacione table i oznake,
- đ) postavljaju ograde,
- e) kreću se motornim vozilima izvan puteva koji su za to namijenjeni, osim za službene potrebe,
- ž) kreću se u zatvorenim i zabranjenim područjima, putevima, ograđenim lovištima, eksperimentalnim i poslovnim objektima,
- z) kreću se na površinama na kojima se izvode šumski radovi i druge poslovne aktivnosti (pošumljavanje, sječa, izgradnja objekata, lov i drugo) i
  - i) lože otvorenu vatru u šumi.

(5) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i vlasnici šuma imaju pravo nadoknade štete na šumi, zemljištu i infrastrukturnim objektima, učinjenoj od pravnih ili fizičkih lica, u slučaju nepoštovanja zabrane iz stava 4. ovog člana.

Član 61.

(1) Dok boravi u šumi, obaveza je svakog posjetioca da se pridržava protivpožarnih propisa, da ne oštećuje šumsko zemljište i infrastrukturu u šumi, da se pridržava propisanih pravila koja se tiču korišćenja područja za odmor, kao i da ne ulazi na zaštićena područja određena zakonom i drugim propisima.

(2) Zabranjuje se uklanjanje, oštećivanje i promjena oznaka granica, obavještenja, upozorenja i drugih oznaka, kao i postavljanje novih.

(3) Posjetiocima je zabranjeno da tokom boravka u šumi nanose štetu vegetaciji, uznemiravaju divlje životinje i oštećuju ili uništavaju njihova staništa, zemljište i šumsku prostirku, kao i da uznemiravaju i ometaju vlasnike šuma ili korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike u ostvarenju svojih prava u vezi sa šumama.

Član 62.

(1) Paša u šumama u svojini Republike nije dozvoljena.

(2) Ako ne postoji opasnost od ugrožavanja funkcija šume, uključujući biodiverzitet, korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike može izdati dozvolu za pašu, odnosno žirenje, osim za pašu i brst koza, u slučajevima:

- a) kada je visina drveća takva da im stoka ne može nanositi štetu,
- b) gdje se ne vrše melioracioni radovi u šumama,
- v) u kojima nije u toku vještačko ili prirodno podmlađivanje šuma,
- g) da se šume ne nalaze na zemljištu podložnom razvijavanju vjetrom, klizanju, spiranju i odronjavanju,
- d) da šume nisu oštećene od požara i
- đ) da šume nisu izdvojene kao sjemenske sastojine ili rezervati prirode.

(3) Dozvoljena je paša na šumskom zemljištu dok se ne izvrši njegovo pošumljavanje.

(4) U šumama koje mogu da se koriste za pašu, odnosno žirenje, držaoci stoke mogu da obavljaju pašu, odnosno žirenje stoke samo pod nadzorom čuvara stoke.

(5) Korisnik šume i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo naplate pašarine po cjenovniku.

(6) Uslove pod kojima može da se vrši paša, odnosno žirenje (vrijeme paše, odnosno žirenja, vrsta stoke, broj grla, visinu naknade i sl.) utvrđuje korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(7) Pristup stoke na pašu, odnosno žirenje u šumama i pašu na šumskim zemljištima i pojava kroz dijelove šuma u kojima nije odobrena paša dozvoljen je samo određenim putem.

(8) Puteve za progon stoke na pašu i žirenje u šumama i pašu na šumskim zemljištima i pojava određuje i obilježava korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

Član 63.

(1) Broj i vrste divljači ne smiju narušiti biološku ravnotežu šumskog ekosistema, i ne smiju biti prijetnja razvoju šuma i sprečavati sprovođenje ciljeva gazdovanja šumom.

(2) Planski dokumenti u lovstvu moraju biti u skladu sa Osnovama.

(3) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike kao korisnik lovišta i ostali korisnici lovišta dužni su da sprovode praćenje štete nastale od divljači u šumi.

Član 64.

(1) Zaštitu šuma od protivpravnog prisvajanja, korišćenja, uništavanja i drugih nezakonitih radnji (odlaganja otpadnih i otrovnih štetnih materija, zagađivanje šuma, uništavanje graničnih znakova i oznaka i drugo) obezbjeđuju vlasnici šuma, odnosno korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(2) U skladu sa stavom 1. ovog člana, vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužni su da obezbijede neposredno čuvanje šuma.

(3) Poslove čuvanja šuma u svojini Republike može da obavlja radnik sa najmanje srednjom stručnom spremom šumarskog smjera – šumarski tehničar (u daljem tekstu: čuvar šuma), kao i lice koje ovlasti korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike a koja ispunjavaju i druge uslove određene posebnim propisima.

Član 65.

(1) Tokom obavljanja poslova, čuvar šuma obavezan je da nosi službenu uniformu i da posjeduje službenu legitimaciju.

(2) Čuvar šuma i ovlašteno lice korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo da uz pokazivanje službene legitimacije zahtijeva od zatečenog lica u vršenju prekršaja kažnjivog po ovom zakonu ili krivičnih djela koja se odnose na šume ili za koja postoji osnovana sumnja da su izvršila takva djela, lična dokumenta radi utvrđivanja njihovog identiteta.

(3) Čuvar šuma ima prava i obaveze da:

a) čuva šumu od bespravnih sječa, krađe drvnih i ostalih šumskih proizvoda, šumskih požara i druge antropozoogene štete,

b) čuva granične znake od uništavanja i bespravnog korišćenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike,

v) u slučaju samovlasnog zauzimanja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike kao i o izvršenim nezakonitim radnjama u šumama drugih pravnih i fizičkih lica, preuzima odgovarajuće mjere u skladu sa ovim zakonom i blagovremeno izvještava odgovarajuće službe,

g) u slučaju sumnje da je izvršena protivpravna radnja, pregleda alat, opremu i prevozna sredstva korišćena u protivpravnoj radnji,

d) evidentira bespravno posječena stabla u propisane obrasce i obilježi ih,

đ) privremeno oduzima nezakonito prisvojene šumske proizvode i sredstva kojim je izvršeno protivpravno prisvajanje,

e) sačini zapisnik o protivpravnoj radnji, sa neophodnim podacima o izvršenoj radnji i izvršiocima,

ž) vrši kontrolu šuma, porijekla šumskih proizvoda i drveta na pilanama, i na svim mjestima gdje se posječe drvo nalazi,

z) zaustavlja i pregleda prevozna sredstava kojima se prevoze šumski proizvodi i

i) preko ovlaštenih lica korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike zatraži asistenciju Ministarstva unutrašnjih poslova ukoliko je spriječen od izvršioca protivpravne radnje u obavljanju poslova čuvanja šuma.

(4) Pored poslova neposrednog čuvanja šuma čuvar šuma može da obavlja i druge poslove gajenja i zaštite šuma.

(5) Bliži propis o službenoj legitimaciji, naoružanju i uniformi čuvara šuma donosi ministar.

4. Proizvodnja šumskog reproduktivnog materijala

Član 66.

(1) Održavanje sjemenskih objekata, osim sjemenskih objekata za proizvodnju sjemena poznatog porijekla, vrši korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike na način kojim se obezbjeđuje maksimalna proizvodnja kvalitetnog šumskog sjemena i omogućava lakše branje, odnosno sakupljanje sjemena.

(2) Mjere gazdovanja polaznim materijalom za proizvodnju šumskog sjemena propisuju se planskim dokumentima koje izrađuje korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike a odobrava Ministarstvo.

Član 67.

Sječa stabala u sastojinama koje su priznate kao polazni materijal za proizvodnju šumskog sjemena, osim priznatog polaznog materijala za proizvodnju sjemena poznatog porijekla, može da se vrši radi sprovođenja mjera njege, radi postizanja optimalne strukture za proizvodnju šumskog sjemena, kao i radi uklanjanja stabala koja su suva ili toliko oštećena da im predstoji neposredno sušenje ili predstavljaju leglo zaraze od biljnih bolesti ili štetočina.

Član 68.

(1) Šumski reproduktivni materijal predstavlja šumsko sjeme i sadni materijal.

(2) Proizvodnja šumskog sjemena realizuje se u sjemenskim objektima kroz aktivnosti njihovog izdvajanja ili osnivanja, uređenja, održavanja, te sakupljanja i berbe, dorade i čuvanja sjemena i plodova, metoda ispitivanja kvaliteta i organizacije prometa.

(3) Šumski sadni materijal predstavlja biljke razmnožene i odgojene u rasadniku kao posebnoj urađenoj površini zemljišta na kojoj se kroz sistem tehnološko-tehničkih postupaka proizvode sadnice za odgovarajuću namjenu.

5. Korišćenje šuma

Član 69.

(1) Sječa šume vrši se poslije odabiranja, obilježavanja i evidentiranja stabala za sječu.

(2) Sječa stabala u šumi izvodi se u skladu sa odredbama Osnove i predviđenim sistemom gazdovanja, te urađenog izvođačkog projekta.

(3) Doznakom se smatra i obilježavanje površine šume planirane za čistu sječu ili krčenje.

(4) Doznaka se vrši i u slučajevima kada je neophodna sječa uzrokovana elementarnim nepogodama.

Član 70.

(1) Doznaku stabala za sječu vrše inženjeri šumarstva sa položenim stručnim ispitom.

(2) Tokom vršenja doznake stabala za sječu u šumama u privatnoj svojini obavezno je učešće vlasnika ili lica koje vlasnik ovlasti.

(3) U šumama u privatnoj svojini doznaka se vrši samo vlasniku koji pruži odgovarajući dokaz o vlasništvu šume.

(4) Propis o načinu vršenja doznake i evidentiranja doznačenih stabala u knjige doznake donosi ministar.

Član 71.

(1) Radove u šumarstvu mogu izvoditi samo lica koja su obučena za izvođenje odgovarajućih poslova.

(2) Stabla se mogu sjeći nakon prethodno preduzetih radnji kojima se obezbjeđuje zaštita ljudi, sprečava oštećenje flore i faune, zemljišta, puteva i vlaka, te sprečava zagađivanje zemljišta.

(3) Izrada drvnih sortimenata u šumama u svojini Republike vrši se po principima maksimalnog iskorišćenja uz primjenu standarda.

(4) Drvni sortimenti izrađuju se nakon prethodnog obilježavanja mjesta prereza od stručnog lica šumarske struke IV stepena (razmjerača) kojeg angažuje korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ili vlasnik šume.

(5) Vrijeme sječe šuma određuje se Osnovom i izvođačkim projektom.

Član 72.

(1) Drvo i drvne sortimente proizvedene u šumi zabranjeno je voziti od panja i transportovati dok se ne žigošu i obrojče.

(2) Prije stavljanja u promet drvo mora biti žigosano, obrojčeno i snabdjeveno otpretnim iskazom koji sadrži: zapreminu i vrstu sortimenta po vrstama drveta, kvalitetne klase, način obilježavanja, mjesto i datum otpreme i rokove važenja, kao i način prevoza i mjesto otpreme.

(3) Posječeno drvo žigoše se u šumi na mjestu izrade drvnih sortimenata.

(4) Otpretnim iskazom i postojanjem žiga i broja na drvetu dokazuje se porijeklo drveta, a drvo zatečeno u prometu bez dokaza o porijeklu smatra se bespravno posječenim.

(5) Nadležni inspekcijski organ kao i ovlašteno lice korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo da oduzme drvo ako je stavljeno u promet suprotno odredbi iz st. 1, 2. i 4. ovog člana.

(6) Ako se posječeno drvo ponovo stavlja u promet, vršilac prometa dužan je da uz dokaze o porijeklu iz stava 4. ovog člana izda svoju otpremnicu u skladu sa propisima koji uređuju oblast prometa robe.

(7) Nadzor nad prometom drveta obavljaju ovlaštena lica korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, čuvari šuma, inspekcija za šumarstvo i lovstvo i tržišna inspekcija.

(8) Žigosanje posječenog drveta i izdavanje otpremnog iskaza vrše lica koje je ovlastio korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, a žigosanje posječenog drveta i izdavanje otpremnog iskaza za drvo iz šuma u privatnoj svojini vrši ovlašteni predstavnik izvršioca stručno-tehničkih poslova.

(9) Žigosanje posječenog drveta i izdavanje otpremnog iskaza za drvo koje potiče sa površina koje se u smislu odredaba ovog zakona ne smatraju šumama vrši izvršilac stručno-tehničkih poslova.

(10) Bliži propis o obliku i sadržini šumskog žiga, evidentiranju, načinu registrovanja i čuvanja, obrascu otpremnog iskaza, obrascu otpremnice, uslovima, načinu i roku žigosanja i obrojčavanja po kvalitetnim klasama posječenog drveta donosi ministar.

Član 73.

(1) Vlasnici šuma, odnosno korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužni su da sve radove u gazdovanju šumama organizuju i izvršavaju u vrijeme i na način kojim se obezbjeđuje održavanje i uspostavljanje šumskog reda.

(2) Ako se uspostavljeni šumski red promijenjen, vlasnik šuma, odnosno korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je da na propisan način uspostavi šumski red najkasnije u roku od 30 dana.

(3) Bliži propis o načinu sprovođenja šumskog reda donosi ministar.

Član 74.

(1) Za izvedene radove u šumarstvu po izvođačkim projektima vrši se tehnički prijem.

(2) Komisiju za tehnički prijem formira korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(3) Komisija za tehnički prijem zapisnički utvrđuje da li su radovi izvedeni u skladu sa izvođačkim projektom o čemu obavještava Agenciju za šume.

(4) Komisija je dužna da izvrši tehnički prijem šumskouzgojnih radova dvije i pet godina nakon izvršene sadnje sadnica, odnosno sjetve sjemena.

(5) Ako se prilikom tehničkog prijema utvrdi da radovi nisu uspješno i kvalitetno izvedeni prema izvođačkom projektu, korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je da utvrđene nedostatke otkloni u roku koji odredi komisija iz stava 2. ovog člana, a najdalje u roku od dvije godine.

(6) Agencija za šume po potrebi na licu mjesta vrši provjeru izvršenog tehničkog prijema izvedenih radova u šumarstvu.

Član 75.

Vlasnik, odnosno posjednik određene parcele obavezan je da omogući nesmetan prolaz preko sopstevnog posjeda korisniku šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i vlasniku šume bez pristupnog puta, radi neometanog obavljanja djelatnosti na gazdovanju šumama, a vlasnik, odnosno posjednik ima pravo na naknadu za prolaz i pričinjenu štetu.

Član 76.

(1) Sječa četinarskih vrsta drveća za novogodišnje i druge praznike je zabranjena, osim u slučajevima kada se:

a) u podmlađenim šumama izvode mjere njege predviđene osnovama ili programima i

b) stabla za ove namjene uzgajaju u šumskim rasadnicima, šumskim čistinama i poljoprivrednom zemljištu ili na zemljištu ispod elektro i PTT vodova.

(2) Promet četinarskih stabala iz stava 1. ovog člana dozvoljen je uz odgovarajuće obilježavanje i otpremni iskaz, što se uređuje posebnim propisom ministra.

Član 77.

(1) Ostali šumski proizvodi koriste se prema smjernicama iz Osnova i programa korišćenja ostalih šumskih proizvoda, kao i propisa koji uređuju ovu oblast.

(2) Dozvolu za korišćenje ostalih šumskih proizvoda u šumama u svojini Republike Srpske izdaje Ministarstvo.

(3) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike ima pravo korišćenja ostalih šumskih proizvoda bez naknade.

(4) Naknada za sakupljanje ostalih šumskih proizvoda je 3% od cijene koštanja proizvoda, a dobijena naknada usmjerava se za revitalizaciju ostalih šumskih proizvoda.

(5) Uslove pod kojima se vrši korišćenje ostalih šumskih proizvoda i način sakupljanja naknada za njihovo korišćenje propisuje ministar.

6. Šumska infrastruktura

Član 78.

U šumama se mogu graditi objekti potrebni za gazdovanje šumom i divljači u skladu sa planskim dokumentima u šumarstvu i lovstvu, ako ovim zakonom nije drugačije regulisano

Član 79.

Za izgradnju i stavljanje u pogon ćumurana, krečana, pilana, pogona za preradu drveta, industrijskih pogona i drugih postrojenja u šumi kao i na udaljenosti do 100

metara od ruba šume za šume u svojini Republike, potrebna je saglasnost Agencije za šume i korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, a za šume u privatnoj svojini, saglasnost organa jedinice lokalne samouprave.

Član 80.

(1) Šumska infrastruktura se planira, gradi, održava i koristi na način koji:

- a) ne ugrožava osnovne funkcije i višenamjensko korišćenje šuma,
- b) ne ugrožava proces prirodnog podmlađivanja u šumi,
- v) ne ugrožava izvorišta vode za piće,
- g) ne ugrožava zone sanitarne zaštite izvorišta vode za piće,
- d) ne ugrožava vodne tokove,
- đ) ne uzrokuje procese erozije i ne sprečava normalan tok vode iz bujica,
- e) ne narušava ravnotežu nestabilnog zemljišta i ne povećava opasnost od odrona i
- ž) ne ugrožava staništa značajna za opstanak divljih biljnih i životinjskih vrsta.

(2) Vlasnici šuma i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike mogu zahtijevati od drugih pravnih ili fizičkih lica koja imaju korist od infrastrukture da učestvuju u troškovima njene izgradnje i održavanja srazmjerno koristi koju imaju.

Član 81.

(1) Optimalna otvorenost šuma šumskoprivrednog područja putevima utvrđuje se Osnovom.

(2) Planiranje, izgradnju i održavanje puteva u funkciji gazdovanja šumama vrši korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike nakon pribavljene saglasnosti Agencije za šume, uz učešće predstavnika jedinice lokalne samouprave kada učestvuju u finansiranju izgradnje i održavanja puteva.

Član 82.

(1) Šumski putevi koriste se prvenstveno za potrebe gazdovanja šumama, kao i potrebe lokalnog stanovništva.

(2) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je da održava šumske puteve.

(3) Izuzetno od stava 1. ovog člana, šumske puteve mogu da koriste i druga pravna lica i građani pod uslovima koje utvrde korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i organ jedinice lokalne samouprave za puteve čiju su izgradnju finansirali.

(4) Ako se šumski put koristi i za potrebe javnog saobraćaja, organi lokalne samouprave učestvuju u troškovima održavanja puteva proporcionalno njegovom korišćenju u javne svrhe.

(5) Motorna vozila mogu se kretati šumskim putevima zbog spasavanja, potreba policije, sprovođenja mjera zaštite od elementarnih nepogoda i za održavanje javne infrastrukture.

(6) U šumama i na šumskim putevima zabranjena su takmičenja koja uključuju motorna vozila, osim uz dozvolu Ministarstva.

(7) Organi jedinica lokalne samouprave i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike će u saradnji sa organom nadležnim za saobraćaj i Ministarstvom unutrašnjih poslova postaviti i održavati znakove na šumskim putevima i pratiti saobraćaj u skladu sa odredbama ovog člana, a u slučajevima gdje znakovi na putu i nadzor nisu dovoljni, mogu se koristiti rampe.

(8) Šteta na šumskim putevima učinjena od trećih lica mora da se nadoknadi korisniku šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike na osnovu odštetnog cjenovnika koji on donosi.

7. Objekti za primarnu preradu drveta

Član 83.

(1) Na postrojenjima za mehaničku preradu drveta zabranjeno je uskladištenje i prerađivanje drveta ako nije žigosano na način propisan ovim zakonom i ako nije izdat otpremni iskaz ili otpremnica.

(2) Vlasnik postrojenja za mehaničku preradu drveta obavezan je da drvo po prijemu evidentira u knjigu evidencije.

(3) Vlasnik postrojenja za mehaničku preradu drveta i stovarišta za promet drvetom dužan je da knjigu evidencije (knjiga prijema oblovine) ovjeri u republičkom organu uprave nadležnom za poreske poslove.

(4) Propis o knjizi evidencije donosi ministar.

(5) Propise o uslovima za rad objekata za primarnu preradu drveta donosi Vlada, na prijedlog Ministarstva.

Član 84.

(1) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je da pod istim tržišnim uslovima obezbijedi neophodan minimum šumskih drvnih sortimenata lokalnim preduzećima za mehaničku preradu drveta sa područja sa kojeg ti sortimenti potiču, radi podsticanja lokalnog preduzetništva i podupiranja razvoja sela i zavičaja.

(2) Neophodan minimum šumskih drvnih sortimenata iz stava 1. ovog člana utvrđuje Agencija za šume, na osnovu godišnjeg obima sječa za tu lokalnu zajednicu u saradnji sa predstavnicima lokalne zajednice.

(3) Na utvrđeni godišnji obim sječa iz stava 2. ovog člana saglasnost daje Vlada.

8. Katastar šuma i šumskog zemljišta i informacioni sistem u šumarstvu

Član 85.

(1) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i vlasnici šuma putem izvršioaca stručno-tehničkih poslova, obavezni su da na propisan način vode i ažuriraju katastar šuma i šumskih zemljišta i o nastalim promjenama izvještavaju Agenciju za šume najkasnije do 31. marta za prethodnu godinu.

(2) Agencija za šume objedinjuje katastar korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i vlasnika šuma iz stava 1. ovog člana.

(3) Za potrebe vođenja katastra šuma i šumskog zemljišta obaveza je republičkog organa nadležnog za geodetske i imovinsko-pravne poslove da na zahtjev Agencije za šume dostavi kartografske i tabelarne podatke bez naknade, u štampanom obliku i elektronskoj formi.

Član 86.

(1) Uspostavlja se informacioni sistem u šumarstvu kojim se obezbjeđuju sve neophodne informacije o stanju i promjenama šumskog fonda za potrebe planiranja, praćenja stanja i izvještavanja.

(2) Ministarstvo upravlja informacionim sistemom.

(3) Bliži propis o obliku i sadržaju, načinu upravljanja, održavanja i korišćenja informacionog sistema, kao i katastra šuma i šumskog zemljišta, načinu vođenja evidencije izvršenih radova i izvještaja donosi ministar.

IV FINANSIRANJE I VRIJEDNOST ŠUMA

1. Sredstva posebnih namjena za šume

Član 87.

(1) Radi ostvarivanja dugoročnih ciljeva zasnovanih na principima održivog gazdovanja šumama utvrđenih u Šumarskom programu Republike, Strategiji razvoja šumarstva i planovima gazdovanja šumama (Osnove) predviđaju se finansijska sredstva za zaštitu šuma, politiku i planiranje, upravljanje i gazdovanje šumama, objedinjavanje katastra šuma i unapređivanje šuma, kao sredstva posebnih namjena za šume.

(2) Sredstvima posebnih namjena za šume upravlja Ministarstvo uz stručnu pomoć Agencije za šume srazmjerno udjelu u površini šuma u svojini Republike i šuma u privatnoj svojini, a preko računa posebnih namjena za šume koji je u sistemu jedinstvenog računa Trezora.

(3) Način obračuna, postupak i rokove obračunavanja i plaćanja, način usmjeravanja uplaćenih naknada i sredstava iz člana 88. ovog zakona na račun posebnih namjena za šume, propisuje Vlada na prijedlog Ministarstva.

Član 88.

Sredstva iz člana 87. stav 1. ovog zakona obezbjeđuju se iz:

a) naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike propisanih u članu 89. st. 1. i 2. ovog zakona,

b) naknade za obavljanje poslova od opšteg interesa u šumama u privatnoj svojini predviđenih članom 90. ovog zakona,

v) naknada za unapređivanje opštekorisnih funkcija šuma iz člana 91. ovog zakona,

g) naknade za zakup šumskog zemljišta u svojini Republike i naknade za izuzimanje zemljišta iz šumske proizvodnje iz člana 92. ovog zakona,

d) sredstava ostvarenih oduzimanjem i prodajom nezakonito stečene koristi iz šume i predmeta kojima je nezakonita radnja učinjena,

- đ) naplaćenih sredstava za iskrčenu šumu u postuku promjene namjene šuma i šumskog zemljišta,
- e) budžeta Republike Srpske i
- ž) ostalih izvora u skladu sa zakonom.

Član 89.

(1) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je da plaća naknadu za korišćenje šuma i šumskog zemljišta u visini od 10% finansijskih sredstava ostvarenih prodajom šumskih drvnih sortimenata, utvrđenim po cijenama u šumi na panju po cjenovniku korisnika.

(2) Naknada iz stava 1. ovog člana uplaćuje se na račun javnih prihoda Republike, a sva prikupljena sredstva naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta plasiraće se ponovo u šume u svojini Republike.

(3) Korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike dužan je da plaća naknadu za razvoj nerazvijenih dijelova opštine sa koje potiču prodati sortimenti u iznosu od 10% finansijskih sredstava ostvarenih prodajom šumskih drvnih sortimenata, utvrđenih po cijenama franko utovareno na kamionskom putu za određenu kalendarsku godinu u šumama koje su dodijeljene na korišćenje.

(4) Naknada iz stava 3. ovog člana uplaćuje se na račun javnih prihoda opštine ili grada, a može se trošiti za razvoj nerazvijenih područja opštine ili grada prema programu i pravilniku koji usvaja nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

(5) Nacionalni parkovi i industrijske i druge šumske plantaže nisu obveznici plaćanja naknade iz st. 1. i 3. ovog člana.

(6) Nacionalni parkovi i industrijske i druge šumske plantaže ne mogu biti korisnici naknade iz stava 1. ovog člana.

(7) Bliži propis o načinu prikupljanja i kriterijumima za raspodjelu naknade iz st. 1. i 3. ovog člana propisuje ministar.

Član 90.

(1) Naknadu za obavljanje poslova od opšteg interesa u šumama u privatnoj svojini iz člana 88. stav 1. tačka b) ovog zakona uplaćuju vlasnici privatnih šuma na račun javnih prihoda Republike.

(2) Osnovicu za obračun naknade za obavljanje poslova od opšteg interesa u šumama u privatnoj svojini u iznosu od 10 % čini tržišna vrijednost neto posječene drvene mase utvrđena na mjestu utovara u transportno sredstvo (franko kamionski put) po cjenovniku korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(3) Visina naknade iz stava 2. ovog člana obračunava se i uplaćuje u postupku vršenja doznake, odnosno odobravanja sječe šume i izdavanja otpremnog iskaza.

(4) Bliži propis o načinu prikupljanja i trošenja naknade iz st. 1. i 2. ovog člana propisuje ministar.

Član 91.

(1) Naknadu za unapređivanje opštekorisnih funkcija šuma iz člana 88. stav 1. tačka v) ovog zakona na račun javnih prihoda Republike uplaćuju polugodišnje i po

završnom računu sva pravna lica koja svoju djelatnost obavljaju na teritoriji Republike, kao i poslovne jedinice ili dijelovi pravnih lica čije je sjedište van Republike.

(2) Osnovica za utvrđivanje visine naknada jeste ukupan prihod na koji se primjenjuje stopa u visini od 0,07 %.

(3) Izuzimaju se od plaćanja naknade iz stava 1. ovog člana javne institucije, humanitarne organizacije, udruženja i fondacije, izuzev onih koje obavljaju djelatnost radi sticanja dobiti.

(4) Bliži propis o načinu prikupljanja i trošenja naknade iz st. 1. i 2. ovog člana propisuje ministar.

Član 92.

(1) Korisnik zakupa dužan je da plaća naknadu za zakup šumskog zemljišta u svojini Republike na račun javnih prihoda Republike.

(2) Osnovica za obračun sredstava iz stava 1. ovog člana je iznos naplaćene zakupnine, što će se regulisati ugovorom o zakupu koji će se zaključiti na osnovu propisa koji donosi ministar.

(3) Prikupljena sredstva po osnovu zakupa šumskog zemljišta korišće se za kupovinu i podizanje novih šuma u svojini Republike.

(4) Korisnik eksproprijacije nad šumom i šumskim zemljištem u svojini Republike iz člana 43. stav 1. ovog zakona uplaćuje naknadu za izuzimanje zemljišta iz šumske proizvodnje na račun javnih prihoda Republike.

Član 93.

Kontrolu obračuna sredstava iz čl. 89., 90., 91. i 92. ovog zakona vrši organ uprave nadležan za poreske poslove.

Član 94.

(1) Ako obveznik plaćanja naknade iz čl. 89. i 91. ovog zakona ne obračuna i ne uplati naknadu na račun javnih prihoda Republike, prinudnu naplatu i kontrolu obračuna i uplate izvršiće Poreska uprava Republike.

(2) Prinudna naplata naknada propisanih ovim zakonom i kamate za neblagovremeno izmirenje obaveza izvršava se u skladu sa Zakonom o Poreskoj upravi Republike.

Član 95.

(1) Sredstva posebnih namjena za šume koriste se za finansiranje izrade i realizacije Šumarskog programa Republike, Strategije razvoja šumarstva Republike, Osnova, dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, za obavljanje aktivnosti Savjeta za šumarstvo Republike i realizaciju projekata unapređivanja šuma bez obzira na oblik svojine šuma i šumskog zemljišta, kao i za:

- a) podizanje novih šuma,
- b) njegu šuma,
- v) zaštitu šuma,
- g) naučnoistraživački rad i obrazovanje u oblasti šumarstva,
- d) izdvajanje novih i unapređivanje stanja postojećih sjemenskih

objekata,

đ) unapređivanje proizvodnje šumskog reproduktivnog materijala,

e) očuvanje i unapređivanje i usmjereno korišćenje biodiverziteta šumskih ekosistema,

ž) izdvajanje, konzervaciju i očuvanje zaštićenih područja,

z) izgradnju i održavanje infrastrukturnih objekata u funkciji gazdovanja šumama,

i) uspostavljanje, održavanje i unapređivanje sistema stručno-savjetodavne podrške vlasnicima privatnih šuma,

j) izradu i sprovođenje inventure šuma na velikim površinama,

k) podršku udruživanju vlasnika privatnih šuma,

l) gazdovanje šumama i šumskim zemljištem na području krša,

lj) uspostavljanje i održavanje infomacionog sistema u šumarstvu,

m) uspostavljanje i održavanje katastra šuma i šumskog zemljišta i

n) druge namjene za unapređivanje šuma.

(2) Dio ukupno ostvarenih sredstava posebnih namjena za šume rezervišu se za neplanirane mjere zaštite šuma koje mogu da prouzrokuju posljedice širih razmjera (požari, gradacija insekata i slično).

(3) Bliže uslove i kriterijume, način i postupak korišćenja sredstava posebnih namjena za šume propisuje ministar.

2. Vrijednost šuma

Član 96.

(1) U Osnovama se obavezno utvrđuje vrijednost šuma.

(2) Vrijednost šume u smislu ovog zakona čini vrijednost: stabala (drveta), zemljišta, ostalih šumskih proizvoda i opštekorisnih funkcija šuma.

(3) Vrijednost šume utvrđuje se u godini usvajanja Osnove, a po potrebi revalorizuje se za konkretni dio šume.

(4) Bliži propis o načinu, postupku (metodologiji) utvrđivanja vrijednosti šuma donosi ministar.

V IMOVINSKO-PRAVNI ODNOSI

Član 97.

(1) Zabranjena je prodaja i drugi načini otuđivanja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.

(2) Ministarstvo može dio šume i šumskog zemljišta u svojini Republike u kojoj ne može da se organizuje racionalno gazdovanje (manja izolovana šuma, enklava ili poluenklava) zamijeniti sa vlasnicima čije se šume nalaze izolovane, odnosno kao enklave ili poluenklave u kompleksu šuma u svojini Republike, uz saglasnost Vlade.

(3) Ministar će podzakonskim aktom propisati bliže uslove za zamjenu šuma i šumskog zemljišta.

Član 98.

- (1) Šume u svojini Republike ne mogu se davati u zakup.
- (2) Šumsko zemljište u svojini Republike može se dati u zakup do njegovog privođenja namjeni utvrđenoj planskim dokumentima i pod uslovima utvrđenim u ovom zakonu.
- (3) Šumsko zemljište u svojini Republike dato u zakup ne može se koristiti za izgradnju trajnih objekata, osim u posebnim slučajevima od opšteg interesa, a na osnovu odluke Vlade.
- (4) Davanje u zakup šumskog zemljišta u svojini Republike vrši Ministarstvo uz saglasnost korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.
- (5) Uslove i način davanja u zakup šumskog zemljišta u svojini Republike propisuje ministar.

VI NADZOR

Član 99.

- (1) Upravni nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Ministarstvo.
- (2) Inspekcijski nadzor nad izvršavanjem ovog zakona i podzakonskih propisa donesenih na osnovu njega vrši Inspekcija za šumarstvo i lovstvo u sastavu Republičke uprave za inspekcijske poslove.
- (3) Ministarstvo je drugostepeni organ u postupku rješavanja žalbi na rješenja inspektora za šumarstvo i lovstvo.

Član 100.

Pored ovlašćenja utvrđenih Zakonom o inspekcijama u Republici Srpskoj, inspektor za šumarstvo i lovstvo ovlašćen je da:

- a) zabrani sve vrste radova i aktivnosti u šumama i šumskom zemljištu koje su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona ili mogu imati štetne posljedice za šumu i šumsko zemljište,
- b) naloži sve vrste radova i aktivnosti u šumama i na šumskom zemljištu koje su u skladu sa odredbama ovog zakona,
- v) zabrani izvođenje šumskih radova pravnim i fizičkim licima koja ne posjeduju propisane licence za određene poslove, odnosno upotrebljavaju tehnička sredstva i postupke koji nisu u skladu sa tehnološkim zahtjevima zaštite, sigurnosti i zdravlja ljudi,
- g) vrši nadzor nad utroškom sredstava posebnih namjena za šume i
- d) vrši kontrolu dokumentacije o stručnoj osposobljenosti zaposlenih za obavljanje određenih poslova.

VII KAZNENE ODREDBE

Član 101.

- (1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 KM kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice, ako:
  - a) ne donese investicioni program gazdovanja šumskim plantažama u skladu sa članom 19. ovog zakona,

b) ne izvrši radove u skladu sa članom 21. st. 2, 3. i 4. ovog zakona koji se odnose na šumskouzgojne radove, radove na njezi i zaštiti šuma, sječi i radovi na postizanju odgovarajućeg stepena otvorenosti šuma predviđenih Osnovom, investicionim programima gazdovanja plantažama i drugim intenzivnim zasadima i izvođačkim projektima, kao i ako prekorači ukupan obim sječa u visokim šumama predviđenim osnovom,

v) vrši izradu osnova, dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, elaborata za proglašenje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom i projekata za šumske komunikacije a nije registrovano za tu djelatnost i ne posjeduje licencu izdatu od Ministarstva (član 23. st. 1. i 2. ovog zakona),

g) izradu izvođačkih projekata vrše lica koja nemaju položen stručni ispit prema pravilniku koji donosi ministar u skladu sa članom 23. stav 7. ovog zakona,

d) ne donese u skladu sa osnovama godišnji plan gazdovanja šumama do 1. decembra tekuće godine za narednu godinu, u skladu sa članom 28. st. 1. i 2. ovog zakona, i ako izmijeni godišnji plan gazdovanja suprotno odredbama člana 28. stav 4. ovog zakona,

đ) ne obavlja poslove korišćenja šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, uključujući i obavezu održavanja u skladu sa članom 34. ovog zakona,

e) ustupi izvođenje radova u šumarstvu preduzeću i drugom pravnom licu koje nije registrovano za poslove iskorišćavanja šuma i uslužne djelatnosti u šumarstvu i koje ne posjeduje licencu izdatu od Ministarstva u skladu sa članom 37. stav 1. ovog zakona,

ž) vrši zabranjene radnje propisane članom 41. ovog zakona,

z) ako u roku ne privede prvobitnoj namjeni šumsko zemljište nad kojim je izvršeno krčenje šume (član 43. stav 3. ovog zakona),

i) izvrši sječu i uništavanje drveća i žbunja i njihovih prirodnih staništa iz člana 45. st. 1. i 2. ovog zakona,

j) ne plaća naknadu za korišćenje šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, kao i naknadu za razvoj opštine u skladu sa članom 89. ovog zakona i

k) u postupku doznake, odnosno odobravanja sječe i izdavanja otpremnog iskaza ne izvrši obračun naknade za obavljanje poslova od opšteg interesa u šumama u privatnoj svojini iz člana 90. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 KM.

(3) Novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM kazniće se fizičko lice za prekršaj iz stava 1. t. ž), z) i i) ovog člana.

Član 102.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 9.000,00 KM kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice, ako:

a) izvođački projekat izradi lice koje ne ispunjava uslove iz člana 24. stav 5, i ako ne izvede sve radove predviđene izvođačkim projektom u periodu od dvije godine u skladu sa članom 24. stav 4. ovog zakona,

b) izvođački projekat za šume u privatnoj svojini izradi lice koje ne ispunjava uslove iz člana 25. stav 3. ovog zakona,

v) u toku sprovođenja Osnove u roku od šest mjeseci od dana utvrđivanja bitnih nedostataka ili izmijenjenih okolnosti na kojima su zasnovane ne izvrši njenu izmjenu ili dopunu u skladu sa odredbama člana 26. stav 1. ovog zakona,

g) ne evidentira u propisanim evidencijama izvršene radove na zaštiti, gajenju i korišćenju (sječi) šuma do 28. februara tekuće godine za prethodnu godinu u skladu sa članom 30. stav 1. ovog zakona,

d) vrši krčenje šuma i trajnu promjenu namjene šumskog zemljišta suprotno odredbama člana 42. stav 1. ovog zakona,

đ) ne donese akt o utvrđivanju prioriternih opštekorisnih funkcija regulisan odredbama člana 47. st. 1. i 2. ovog zakona,

e) ne izvrši pošumljavanje požarišta, površina na kojima nije uspjelo podmlađivanje i pošumljavanje, kao i površina na kojima je izvršeno pustošenje, krčenje šuma ili bespravna sječa rijetkih vrsta drveća u roku od dvije godine (član 49. ovog zakona),

ž) ne prati uticaj biotičkih i abiotičkih činilaca na zdravstveno stanje šuma i blagovremeno ne preduzimaju mjere za zaštitu šuma i šumskog zemljišta u skladu sa članom 50. stav 2. ovog zakona,

z) ne sprovodi aktivnosti na zaštiti šuma iz člana 51. stav 1. ovog zakona,

i) ne preduzme odgovarajuće mjere zaštite šuma u vanrednim situacijama prema naloženim mjerama iz člana 54. ovog zakona,

j) ne obezbijedi zaštitu šuma od protivpravnog prisvajanja, korišćenja i drugih nezakonitih radnji u skladu sa članom 64. ovog zakona,

k) čuvar šuma ne vrši poslove propisane članom 65. stav 3. ovog zakona,

l) ne održava sjemenske objekte na način kojim se obezbjeđuje maksimalna proizvodnja kvalitetnog šumskog sjemena prema planskim dokumentima u skladu sa odredbama člana 66. ovog zakona,

lj) siječe stabla u sjemenskim sastojinama koje su priznate kao polazni materijal za proizvodnju šumskog sjemena suprotno odredbama člana 67. ovog zakona,

m) siječe šumu bez odabiranja i obilježavanja stabala za sječu doznačnim žigom, bez urađenog izvođačkog projekta usklađenog sa smjernicama datim u planovima gazdovanja šumama, ili siječe na površinama koje nisu obilježene za čistu sječu ili krčenje ili kad ne vrši doznaku u slučajevima kada je potrebno izvršiti sječe uzrokovane elementarnim nepogodama, suprotno odredbama člana 69. ovog zakona,

n) doznaku vrše lica koja nemaju odgovarajući stručni ispit, ili vrši doznaku vlasniku šuma u privatnoj svojini koji nije pružio odgovarajući dokaz o vlasništvu šume, suprotno odredbama člana 70. st. 1, 3. i 4. ovog zakona,

nj) vrši sječu, izradu i privlačenje drvnih sortimenata suprotno odredbama člana 71. ovog zakona,

o) izvrši promet sortimenata iz šuma suprotno odredbama člana 72. ovog zakona,

p) ne uspostavi šumski red u gazdovanju šumama u vremenu i na način kojim se obezbjeđuje održavanje i uspostavanje šumskog reda u skladu sa članom 73. ovog zakona,

r) ne izvrši tehnički prijem izvedenih radova u šumarstvu u skladu sa odredbama člana 74. st. 1, 2, 3, 4. i 5. ovog zakona,

s) gradi objekte potrebne za gazdovanje šumom i divljači koji nisu u skladu sa planskim dokumentima, suprotno odredbama člana 78. ovog zakona,

t) u šumi ili njenoj neposrednoj blizini podigne objekte suprotno odredbama člana 79. ovog zakona,

ć) planira, gradi, održava i koristi šumsku infrastrukturu suprotno odredbama člana 80. stav 1. ovog zakona,

u) vrši preradu drveta na postrojenjima za mehaničku preradu drveta suprotno odredbama člana 83. ovog zakona,

f) ne obezbijedi neophodan minimum šumskih drvnih sortimenata lokalnim preduzećima za mehaničku preradu drveta, u skladu sa članom 84. ovog zakona,

h) na propisan način ne vode i ažuriraju katastar šuma i šumskog zemljišta i o nastalim promjenama ne obavijeste Agenciju za šume u skladu sa članom 85. stav 1. ovog zakona,

c) ne uplati naknadu iz člana 91. stav 1. ovog zakona,

č) ne uplati naknadu za zakup šumskog zemljišta i naknadu za izuzimanje zemljišta iz šumske proizvodnje, u skladu sa članom 92. ovog zakona,

dž) prodaje i na drugi način otuđuje šumu i šumsko zemljište u svojini Republike u suprotnosti sa odredbama člana 97. stav 1. ovog zakona i

š) gradi trajne objekte na šumskom zemljištu u svojini Republike dato u zakup, suprotno odredbama člana 98. stav 3. ovog zakona.

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500,00 do 1.500,00 KM.

(3) Novčanom kaznom od 300,00 do 900,00 KM kazniće se fizičko lice za prekršaj iz stava 1. t. ž), z), i), j), o), p), t) i č) ovog člana.

Član 103.

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 3.000,00 KM kazniće se za prekršaj preduzeće ili drugo pravno lice, ako:

a) ne obavijesti Agenciju za šume o pojavi štetočina i nastaloj šteti u šumi i šumskom zemljištu u skladu sa članom 52. ovog zakona,

b) koristi hemijska sredstva u šumi suprotno odredbama člana 53. stav 1. ili upotrebljava pesticide koji nisu registrovani za suzbijanje štetočina u šumi suprotno odredbama člana 53. stav 2. ovog zakona,

v) ne donese plan zaštite šuma od požara u skladu sa članom 55. st. 1. i 4. ovog zakona i člana 56. stav 3. ovog zakona,

g) vrši paljenje otvorene vatre suprotno odredbama člana 56. st. 1. i 2. ovog zakona,

d) odlaže smeće, otrovne supstance i ostali otpad u šumi i na šumskom zemljištu suprotno odredbama člana 58. stav 1. ovog zakona,

đ) ne spriječi, odnosno ne očisti smeće u skladu sa članom 58. stav 2. ovog zakona,

e) izvodi radove (odvodnjavanja i sl.) koji mogu bitno ugroziti vodni režim u šumi suprotno odredbama člana 59. stav 1. ovog zakona,

ž) prilikom boravka i slobodnog kretanja u šumi vrši radnje koje nisu u skladu sa ograničenjima koje je propisalo Ministarstvo, vlasnik ili korisnik šuma, suprotno odredbama člana 60. stav 4. ovog zakona,

z) prouzrokuje štetu za vrijeme boravka u šumi suprotno odredbama člana 61. ovog zakona,

- i) vrši pašu u šumi suprotno odredbama člana 62. ovog zakona,
  - j) ne obezbijedi da divljač ne narušava biološku ravnotežu šumskog ekosistema, ne sprečava razvoj šuma i sprovođenje ciljeva gazdovanja šumama, i ne sprovodi praćenje štete nastale od divljači u šumi, u skladu sa članom 63. st. 1. i 3. ovog zakona,
  - k) vrši sječu i promet drveća za novogodišnje i druge praznike, suprotno odredbama člana 76. ovog zakona,
  - l) ne koristi ostale šumske proizvode prema smjernicama Osnove i programa korišćenja ostalih šumskih proizvoda, tako da se ne ugrožava šumski ekosistem, i ako nema dozvolu za korišćenje ostalih šumskih proizvoda izdatu od Ministarstva (član 77. ovog zakona) i
  - lj) ne održava šumske puteve i dozvoli u šumama i na šumskim putevima takmičenja koja uključuju motorna vozila bez odobrenja Ministarstva, suprotno odredbama člana 82. st. 2. i 6. ovog zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300,00 do 900,00 KM.
- (3) Novčanom kaznom od 100,00 do 300,00 KM kazniće se fizičko lice za prekršaj iz stava 1. t. a), b), g), d), đ), e), ž), z), i), k) i l) ovog člana.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 104.

- (1) Neutvrđene granice šuma u svojini Republike utvrdiće se u roku od deset godina od stupanja na snagu ovog zakona na osnovu Programa utvrđivanja granica šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike koji izrađuje Agencija za šume.
- (2) Utvrđivanje granica šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike, na osnovu Programa iz stava 1. ovog člana obaviće Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove i korisnik šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike.
- (3) Sredstva za utvrđivanje granica šuma u svojini Republike obezbjeđuju se iz sredstava posebnih namjena za šume i sredstava korisnika šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike u visini utvrđenoj Programom iz stava 1. ovog člana.

Član 105.

- (1) Agencija za šume će početi da radi u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, a radni prostor i opremu neophodnu za njen rad obezbijediće Ministarstvo.
- (2) Do početka rada Agencije za šume, neophodne poslove iz njene nadležnosti obavljaće Ministarstvo.

Član 106.

- (1) U roku od devet mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona Ministarstvo će pripremiti Strategiju razvoja šumarstva Republike.
- (2) U roku od godinu dana od dana donošenja Strategije, Ministarstvo će pripremiti Šumarski program.

Član 107.

(1) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, Vlada će donijeti propise iz člana 83. stav 5. ovog zakona,

(2) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona ministar će donijeti:

a) Pravilnik o sprovođenju inventure šuma na velikim površinama,
b) Pravilnik o elementima i sadržini šumskoprivrednih osnova,
v) Pravilnik o nadzoru nad izradom osnova,
g) Pravilnik o minimalnim uslovima koje moraju da ispunjavaju izvođači radova u šumarstvu,

d) Pravilnik o izradi dugoročnog programa gazdovanja područjem krša, elaborata za proglašenje zaštitnih šuma i šuma sa posebnom namjenom i projekata za šumske komunikacije,

đ) Pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova izrade osnova, elaborata, projekata za šumske komunikacije, izvođačkih projekata gazdovanja šumama (i doznaku) i programa korišćenja ostalih šumskih proizvoda,

e) Pravilnik o evidencijama izvršenih radova na zaštiti, šumskouzgojnih radova, gajenju i korišćenju (sječi) šuma,

ž) Pravilnik o obavljanju stručno-tehničkih poslova u šumama u privatnoj svojini,

z) Pravilnik o načinu praćenja zdravstvenog stanja šuma,

i) Pravilnik o uslovima i načinu izvještavanja o pojavi štetočina i nastalim štetama u šumi i na šumskom zemljištu,

j) Pravilnik o sadržini i postupku izrade Plana zaštite šuma od požara,

k) Pravilnik o vršenju doznake stabala za sječū,

l) Pravilnik o obrascu otpremnog iskaza i obrascu otpremnice za promet šumskih proizvoda,

lj) Pravilnik o obliku, sadržini i načinu registrovanja i čuvanja doznačnog žiga i žiga za šumsku krivicu,

m) Pravilnik o šumskom redu,

n) Pravilnik o katastru šuma i šumskog zemljišta i

nj) Pravilnik o načinu prikupljanja, kriterijumima za raspodjelu sredstava i postupku korišćenja sredstava posebni namjena za šume.

(3) U roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona ministar će donijeti:

a) Pravilnik o načinu proglašavanja, obilježavanja, finansiranja, načinu gazdovanja zaštitnim šumama i šumama posebne namjene,

b) Pravilnik o donošenju šumsko-odštetnog cjenovnika,

v) Pravilnik o legitimaciji čuvara šuma i uniformi,

g) Pravilnik o prometu četinarskih stabala za novogodišnje i druge praznike,

d) Pravilnik o uslovima korišćenja i načunu sakupljanja ostalih šumskih proizvoda,

đ) Pravilnik o evidencijama uskladištenih šumskih drvnih sortimenata na postrojenjima za mehaničku preradu drveta,

e) Pravilnik o obliku i sadržaju, načinu upravljanja, održavanja i korišćenja informacionog sistema,

ž) Pravilnik o načinu i metodologiji utvrđivanja vrijednosti šuma i

z) Pravilnik o uslovima i načinu zamjene šuma i šumskog zemljišta u svojini Republike i

i) Pravilnik o uslovima i načinu davanja u zakup šumskog zemljišta u svojini Republike.

Član 108.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o šumama ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 13/94, 8/96, 10/97, 23/98, 18/99, 43/02, 53/05 i 91/06).

Član 109.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Broj: 01-1230/08
Datum: 17. jul 2008. godine

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Mr Igor Radojičić